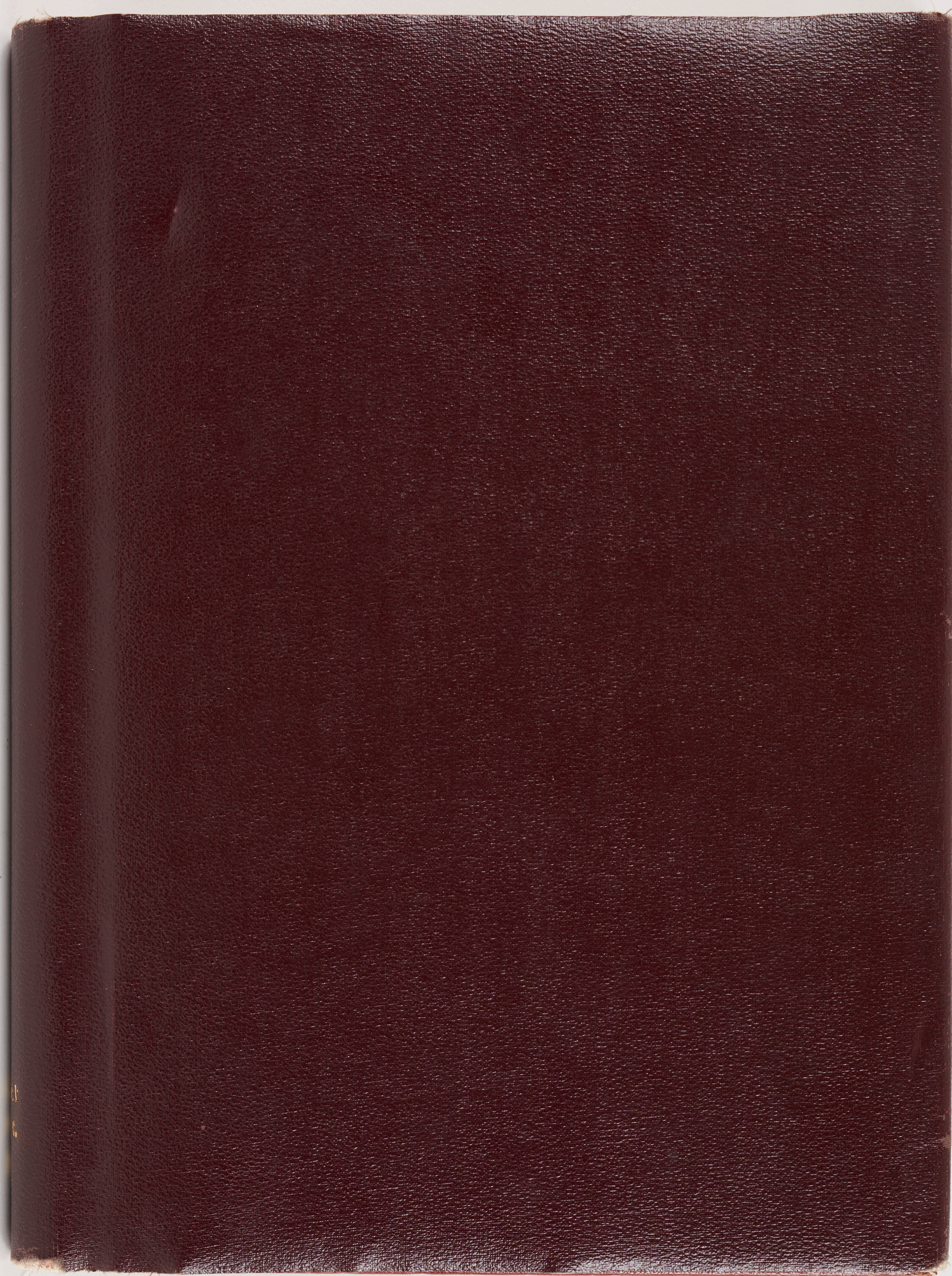

Resa till Schweiz. 1922.

Grevinnan W. von Hallwyl, J. Pettersson och jag.

D. 19 juli onsdag. Reste på morgonen från Hildesborg till Malmö och Trelleborg. Sjöresan över till Sassnitz gick utmärkt, eftersom vi hade strålande väder. Tågresan ner till Berlin gick också bra. Hade sällskap med 2 svenska herrar - den ena Hr. Wallenberg - vilka sinsemellan resonerade affärer med stort intresse.
Från Stettinerbahnhof togo vi en bil och foro till Hôtel Nordland, för att där efterhöra beställda sovvagnsbiljetter. Det funnos inga utan vi måste stanna i Berlin över natten. Foro från det ena hotellet till det andra men alla voro fullsatta. Slutligen hamnade vi på Kaiserhof.

D. 20 juli torsdag. I Berlin hade Gr.n en svår natt. Låg illa och sov illa. Dessutom var hotellpersonalen mycket otrevlig. Kl. 7.30 f.m. reste vi från Berlin, Anhalterbahnhof, och hela den 16 tim. långa resan ner till Basel gick bra på alla sätt. Vi foro genom en hel del tyska städer. Bl. a. Wittenberg, Halle, Erfurt, Frankfurt. Det var sorgligt att på landsbygden se hur allt höet låg under vatten. I Berlin och övriga Tyskland var det ganska kallt, men ju längre söderut vi kommo desto skönare och varmare blev det. Det känns så lugnt

och bra att nu vara i Schweiz. Bo på Schweizerhof i Basel.
D. 21 juli, fredag. Efter en för oss alla god natt vaknade vi vid strålande sol och härlig värme. Åto frukost och foro till Münster. Där sågo vi: munkstolarna, krypten, gravstenarna. En biskop von Hallwil på 1400-talet är där begravd. Så sågo vi korsgången och den härliga utsikten från terassen över Rhen.
Från Münster foro vi till Museum vid Augustinergasse, där vi beundrade målningar och teckningar av Hans Holbein d.y (1497-1543) och Arnold Böcklin (1827-1901)
Så vidare till Historisches Museum, där vi särskilt njöto av silversamlingen. Blant samlingarna var en hallwilermonstrans.
Kl. 6.10 e.m. foro vi från Basel, där en förfärlig hetta var rådande, till Zürich. Där togo vi in på Hôtel Baur au Lac vid Limmat.
D. 22 juli, lördag. I dag är det hett. På f.m. foro vi till Landesmuseum, dit Grn skänkt en hel dal, som om ett år skall iordningställas i ett särskilt rum, det s.k. Hallwilerrummet. Vi gingo igenom hela stora museet och Grn talade vid professor Lehman, chefen för museet.
Efter lunch gjorde vi en rundtur i staden på

1 tim. Sågo gamla och nya staden, foro slingrande gator upp och upp till den delen av staden som ligger på Zürichsjöns östra sida (Zürichberg) Utsikten därifrån var storartad.
Senare på e.m. foro P. och jag med en genom-usel omnibus (Lastbil) upp till Dolder, Grand Hôtel. Eftersom jag ej ville riskera mitt liv genom att åka med lastbilen ner för berget så gingo vi till fots, vilket var mycket säkrare om det också gick långsamt.
Gp.n och jag voro sedan hos fru Professor Heierli och på kvällen sutto vi i Tonhalle och njöto av vacker musik och god glace.

D. 23 juli, söndag. Kl. 10.20 f.m. foro P. och jag till Schaffhausen, där vi i regnväder besågo staden, slottet. Så togo vi spårvagn ut till Rheinfall, och därefter tåget från Neuhausen till Zürich.
Gp.n hade under dagen haft besök av en släkting och på kvällen kommo Herr och Fru Frick-Müller. De voro till middag.

D. 24 juli, måndag. Då vi sagt farväl åt Baur au lac och Gp.n strött ut dricksspengar foro vi med bil därifrån. Först till Brugg, där vi i Vindonissamuseum sågo igenom utgräv-ningarna från romartiden, vilka grävts ut i närheten av Brugg. Utgrävningar pågå

alltjämt. Vi sågo även den intill Brugg liggande amfiteatern. Då vi vandrat omkring i staden foro vi i förfärligt regn vidare till Aarau. Där besökte vi Regierungsgebäude, varest Kantonalarkivet är inrymt. I arkivet är Hallwil papperen förvarade. Dessa skulle ordnats av Dr. Schmid och sen efter av Dr. Herzog. Då Gpn träffade Dr. Herzog ville han ej lämna ut nycklarna till Hallwilerarkivet, men till slut lyckades det Gp.n att komma in där. Herzog tycks vara mycket rädd för Schmid.
Därefter fortsatte vi till Schloss Hallwil och besågo det som hastigast. Detta gamla slott har Gpn med prof. Lilleberg och ark. Roland låtit restaurera. Den gamla gubben Hagnaur visade oss omkring. Men vi måste fortsätta till det 10 min. därifrån liggande Brestenberg, ett gammalt slott som tillhört Hallwilarna och nu är Kuranstalt. Här är mycket trevligt och jag skulle så gärna vilja stanna några dagar, men Gpn vill i morgon fortsätta. Man har härifrån en härlig utsikt över Hallwilersee och långt bort kan man vid klart väder se hela alpkedjan. Här är mera hemtrevligt än på Baur au lac. För 4de gången å rad ha vi ätit foreller och

kalvstek. Vi kommo i sådant skratt då vi blevo serverade det. - Hela dagen har det regnat rysligt, men det är bättre för Gr.n än hettan.

D. 25 juli, tisdag. På f.m rodde vi över sjön, genom kanalen och omkring slottet, vilket vi sedan med Hegnauer gingo grundligt igenom. Så efter lunch med bil till Gerichtsplatz och Galgenhügel i Farwangen. Platserna äro märkta med rysliga stenar som skola tagas bort och ersättas med mera lämpliga. - Sedan foro vi åter till slottet, gingo igenom parken och togo farväl samt foro med bilen till Brestenberg, för att stanna där ännu en natt.

D. 26 juli, onsdag. På morgonen foro vi i strålande sol från Brestenberg till Luzern. Togo in på Schweizerhof ett fasligt stort hotell, i vilket jag tycker det är rysligt att bo. Så fort vi installerat oss på hotellet skickade Gr.n mig och P. upp på Pilatus. Vi togo tåget till Alpnachstad och därifrån bergbanan den nästan lodräta vägen upp till toppen. Där uppe stannade vi i ett par tim., njöto av utsikten trots dimman, av musiken från kornas klockor och av en

god lunch. Sedan åkte vi ner den hemskt branta vägen igen, lågt till Luzern och så till hotellet, där Gr.n väntade oss.

D. 27 juli, torsdag. På f.m. i Gletschergarten och en katolsk kyrka. Luzern är ultrakatolskt. Sedan lämnade vi Schweizerhof för att fara till Interlaken. Först till Alpnachstad, där ännu ett lokomotivtillsatses. Så gick vägen över Brünig till Brienz och hade vi hela vägen en härlig utsikt. På vår vagn fanns ett galleri så vi kunde på det sättet få se allt det vackra vi foro förbi. Från Brienz foro vi med hjulbåt över Brienzersee till Interlaken. Hela sjön och även Interlaken äro som grottor, omgivna av höga bergväggar. Hela dagen ha vi haft ganska vackert väder fast något dimmigt. Vi bo på Hôtel Victorias annex Hôtel Jungfrau. I morgon skola P. och jag upp på Jungfrau. Jag vill det så ogärna där för att Gr.n då blir ensam. Jag har sagt nej otaliga gånger, men jag måste ändå.

D. 28 juli, fredag. Ösregn hela dagen, så vi ha suttit inne och slöat.

D. 29 juli, lördag. Kl. 1/2 9 foro P. och jag med elek-
triska tåget upp på Jungfrau. Hela vägen upp
över Lauterbrunnen, Wengernalp, Scheidegg och
upp till Jungfraujoch (3400 mtr.) hade vi den
mest underbara färd. Då vi satte oss på tåget
låga alla bergen i dimma men så småningom
skingrades den och bergen låga framför oss
med sin snö och sina bäckar. Vi hade
aldrig kunnat få en klarare dag. Då vi
kommit upp på Jungfraujoch trängdes vi
genom en smal gång som ledde direkt till
en restaurant. (typiskt schweiziskt) med en
balkong, varifrån man hade en härlig utsikt.
Snön lyste så vit att man måste ha färgade
glasögon. Efter lunchen gingo vi trappor upp-
för till en platå, varest ett par schweizare
hjälpte oss upp till den högsta toppen, där
en flaggstång var placerad och därifrån
utsikten var ännu vackrare och vidare
än från balkongen. Långt ut såg man
de lägre topparna med moln över sig och
de högre med snö. Där vi stodo voro höga
snödrivor och trappsteg voro hackade i
isen. Efter en stund så gott som "ram-
lade" vi nerför istrappstegen och en för oss
alldeles svart gång (vi voro bländade av sol
och snö) till tåget. Foro genom Grindelwald
ner och kommo till Interlaken kl. 1/2 7 e.m.

Hela färden med de utmärkta elektriska vagnarna, den härliga utsikten, den klara luften och den bländande snön i solskenet var för mig en riklig upplevelse, vilken jag aldrig skall glömma. Och är jag Gr.n outsägligt tacksam över att hon tvingade mig ditupp.

D. 30 juli söndag. Kl. 1/2 11 foro vi från Interlaken med båt över Thunersee till Scherzligen och därifrån tåg till Bern. Färden över sjön var härlig. Vi sågo nästan hela tiden Jungfrau och de andra topparna. – Gr.n var särskilt intresserad av slottet Spiez som vi mycket bra kunde se från båten.
Vi kommo till Bern vid 2-tiden och blevo utmärkt väl mottagna på Bernerhof.
Gr.n har i dag gjort flera visiter, varit på promenad i arkaderna (26° varmt) samt i kväll varit uppe på Schänzli (Kursaal), varifrån vi njöto av att se de röd-vita bergen belysta av solens sista strålar. (Alpenglühen).
D. 31 juli, måndag. Då vi på f.m varit ute och sett på rådhuset och kl. 12 sett på klockan vid Kramgasse hade min bror Frits telegraferat från Basel att han skulle komma till Bern kl. 2.20. Alltså gick jag och mötte honom och voro vi tillsam-

mans tills han kl. 6. reste till Genève, där han är chef för Banque de Suède et de Paris samt svensk konsul. Han hade varit hemma på semester och jag fick första hälsningar från de mina i Tranås.
På kvällen voro flera av Gr.ns släktingar här på middag. I morgon fara vi med bil till Zürich.
D. 1 aug., tisdag. På morgonen sågo vi i Bern Historisches Museum och Münster, i vilken Gr.-e v. Hallwyl var döpt.
Kl. 1 foro vi med bil från Bern över Luzern till Zürich, hôtel Baur au lac, dit vi anlände kl. ½6. Vi hade farit 160 km. på 4½ tim. Det var en mycket skön färd, vackert väder och vacker natur som överallt i Schweiz.
I dag är schweiziska nationaldagen och vi ha med Dr. Hans Frisk suttit i hotellparken och åhört musik och sett på fyrvärkeri. Det senare var mig nästan väl kraftigt.
D. 2 aug., onsdag. Kl. ½9 f.m. foro vi med tåget från Zürich över Lindau och München. I Lindau blevo vi otrevligt bemötta av tulltjänstemannen och sen fingo vi stå hoptrångda en lång stund vid en spärr. Jag var riktigt orolig för Gr.n, men allt

avlöpte bra. - Då vi kommo till München och där efterhörde beställda sovvagnsbiljetter funnos inga, men då järnvägstjänstemännen mutats åtskilligt lyckades det oss att utan svårighet få 2 första och 1 andra klassbiljett. Ett mycket otrevligt sätt.

D. 3 aug., torsdag. Nattresan gick bra. På tåget i Berlin placerade vi oss efter mycket besvär i en bra första klass kupé. Men efter en stund kom en norrman med 2 damer och platsbiljetter - Hur ond var jag ej just då på alla norrmän. - För oss återstod ej något annat än att stå i korridoren. Efter drickspengar fick Gpn en andraklassplats och jag en tjänstemannaskrubb. P. fick alltjämt stå. Så ungefär gick vår resa till Sassnitz, där vi genomgingo den sedvanliga tullen och passuppvisningen. Färden på den svenska färjan gick bra. Gpn träffade en musei-man och jag fru Lindström från Katrineholm.
I Malmö mötte Lindquist med bilen, och sedan telegram avsänts till Dr. Frick i Zürich att vi som bestämt var anlänt till Malmö på torsdag kväll, flögo vi iväg med bilen till Helsingborg för att, som Gpn önskade, vara där före kl. 12.

Fröknarna Ulse, Berglöf och Westman samt Syster Agnes Ericson voro uppe och togo emot.

Resa till Holland. 1923.

Grevinnan W. von Hallwyl, J. Pettersson och jag.

D. 25 juni, måndag. Kl. 8.25 e.m. reste vi från Stockholm. Det var verkligt svårt att resa ifrån fröken Ulse som skulle stanna i Stockholm över sommaren.

D. 26 juni, tisdag. Anlände på morgonen till Trelleborg, där vi satte oss på tyska färjan Preussen. Vädret var vackert men så blev det en annan sjögång, tillräckligt mycket för att jag hela tiden skulle ligga sjösjuk nere i kupén. Grev satt uppe på däck, solade sig och fick luft för hela vintern. Vid kl. 1 voro vi i Sassnitz och kl. 4 i Stralsund, där kandidat Clandalin var nere vid tåget för att hälsa på Grev och berätta om sitt sökande i Stralsunds kyrkböcker. Sedan åkte vi vidare och anlände till Hamburg kl. ½10 e.m.

D. 27 juni onsdag. Efter en god natt vaknade vi belåtna, åto frukost och åkte så med bil runt i staden. Sågo på en hel del byggnader, Bismarcksstatyn hamnen m.m. och foro sedan direkt till stationen, för att resa till Amsterdam, dit vi kommo kl. 9.25 e.m.

I Tyskland ser allting bedrövligt ut.

Priserna äro fruktansvärda, allt rör sig om 10,000 och 1.000000 Mark. Räkningen på hotellet gick till 500,000, drickspengarna 50.000, ½ tim. bil 67.000, en biljett på tåget 20,000 mark. En kypare berättade att allting finns att köpa men till enorma summor. Dock förefaller Hamburg mindre utarmat än Berlin gjorde förra året.

D. 28 juni, torsdag. Kommo som sagt till Amsterdam i går kväll. Bo på Amstel Hôtel. Nästan hela dagen ha vi varit i Rijks Museum. Efter kl. 4, då museet var stängt, gjorde vi en lång promenad i bil. Till judekvarteren, Dam, Rembrandthuis och ända ut till hamnen, där det var mycket vackert. Så genom staden åter till hotellet.
Till middag voro här kand. Eyman och mamsell Hedlund. De satto till bortåt kl. 10 och tycktes trivas bra. Vi hade träff dem i museet. De skulle fortsätta till Paris i morgon.

D. 29 juni, fredag. Kl. 10 togo vi en bil och körde till Vondelpark, en mycket vacker park, så till Stadtmuseum,

där vi sågo Sophia Augusta-Stiftung en mycket
trevlig samling, bl.a en stor silverleksakssam-
ling. Där ifrån vidare till Rijksmuseum
(3dje gången) och sågo den moderna konsten.
Efter lunch foro vi vidare. Först
till Rembrandtshuis och sedan till Kungliga
Palatset vid Dam och gingo grundligt igenom
båda. I Dampalatset (het Paleis) bor
Drottning Wilhelmina ungefär 1 vecka var-
je år.
Efter mycket sökande fanno vi antikvitets-
handlaren Mullers bod, sedan foro vi
till Zoologischer Garten och därefter hem.
Efter middagen kom Dr. J. Halbertsma
(som jag känner från 1920 i Frankrike) och
hälsade på oss.
D. 30 juni lördag. På morgonen togo vi
elektriskt tåg till Haarlem, där vi
sågo allt sevärt: Frans Halsmuseum,
Teyler museum, Fleischhalle, Stadthaus
samt Friedrichs park.
Sedan spårvagn till badorten Zandvoort,
där vi en stund sågo på badlivet
på stranden.
Återkomna till Amstel Hôtel åto vi
middag, sade farväl och togo tåget
till Haag. Haag gjorde på kvällen
ett mycket trevligt intryck på oss.

men så ej Hôtel des Indes.

D. 1 juli, söndag. Vaknade vid att solen sken in i rummet och då tyckte vi att det såg trevligare ut än i går kväll. I alla fall ville Gp.n byta och fick ett större rum med bad samt ett litet förrum.
Sedan började marschen. Först på promenad i staden, till Plein, där en hel del officiella hus ha sin plats, Binnenhof med nya och gamla byggnader bl. a. Rittersaal av det senare slaget. Senare gingo vi till Mauritshuis, där vi gingo omkring ett par timm. och njöto obeskrivligt.
Vid kl. 4 togo vi bil och foro ner till Scheveningen. Det var oerhört roligt att se det rättliga livet på stranden, vilket var särskilt livligt eftersom det var söndag. Vi voro även ute vid hamnpiren, visst den största i Europa, gingo ut till Pavillon, där vi åhörde en mulatt, som sjöng kabaretvisor. Vägen eller bron ut till Pavillon var mycket trafikerad. Sedan voro vi inne i (Kuurhaus) Kursaal och därefter återvände vi med bil till Haag. Vi foro på vägen förbi Huis ten Bosch, där Drottningen bor långa tider. Det, liksom

flera kungliga slott, ser mycket anspråkslöst ut. Det, som ligger mitt emot hotellet och där drottning Emma bor, ser nästan enkelt ut. – Emellertid voro vi, efter allt vi sett, ganska trötta, fast Gyn aldrig erkänner något sådant.

D. 2 juli, måndag. Kl. 10 väntade den beställda bilen och vi började en lång resa. Efter 1/2 tim. vacker färd anlände vi till den lilla staden Delft (35000 inv.), där vi först sågo Huis Lambert van Meerten, fullt med underbara fajanser (delftporslin), sedan Prinsenhof, där Wilhelm av Oranien blev mördad 1584. Det trevligaste i Delft var dock att få se den studentfest som var anordnad; av vilken orsak vet jag ej. Hela staden var flaggprydd, på torget framför kyrkan var ordnat för kvällens teaterföreställning. En repstege hängde uppifrån kyrktornet och ända ner till marken och upp för den skulle en man på kvällen klättra. För övrigt sågo vi clowner, bollkastare och andra lustigheter.

Vi måste emellertid fortsätta och efter ungefär 1 tim. kommo vi till den stora, sotiga och mindre trevliga staden Rotterdam. Där åto vi lunch, varefter åktur i staden.

Bl. a. sågo vi rådhuset, sjukhuset, museum Boymans, vilket vi gingo igenom - gamla och moderna tavlor - och till sist Hollands största djupgående hamn. Den var verkligen imponerande med alla sina stora ångare. I floden Rhen lågo många båtar stilla som eljest skulle gått till Rhur. - Vi sågo även som hastigast parken.

Men färden fortsattes till den sista staden för dagen, Dordrecht. (50.000 inv.) Den ligger på en ö och vi måste länge vänta på färjan, som skulle föra oss och alla möjliga sorters människor, djur och åkdon över. Bl. a. en zigenargumma på en stor vagn dragen av en liten åsna som var så envis att åsnan, vagnen och gumman måste bäras över landgången. I Holland finns det gott om zigenare, som voro där då kriget bröt ut. De närgränsande landen ta ej emot dem och då måste Holland till sin förtvivlan behålla dem.

I Dortrecht kunde vi ej komma in i något museum eftersom alla museer i landet äro stängda på måndagarna för rengöring. I stället gingo och åkte vi omkring i staden. Bl. and. alla rena kanaler sågo vi också två

genomsnuttsiga sådana, i vilka människorna från de fallfärdiga gamla husen slängt all möjlig smörja, för att göra kanalerna ännu mera illaluktande.
Efter en stund foro vi åter med färjan över till fastlandet och med bil raka vägen till Haag utmärkt nöjda och glada med dagen. Vädret har varit bra. Ej regn, ej sol utan det utmärkta lagom.

D. 3 juli, tisdag. I bra väder foro vi åter ut med bilen. Först till Gouda, där vi sågo en mycket vacker nattvardskalk i ett oansenligt museum och så ett gammalt rådhus. Båda vid torget.
Från Gouda fortsatte vi till Leiden, en gammal stad som en gång förstörts genom översvämningarna vid Spanska befrielsekriget 1574. Även där sågo vi ett rådhus 1577 vari vi beundrade gamla gobeliner. Vidare till Stadtmuseum: innehåll just ej så mycket men var oerhört väl hållet och sedan till Altertümer Museum med grekiska, egyptiska och romerska utgrävningar. Sedan sågo vi som hastigast Pankratius-Kirche och så foro vi åter till Haag. På vägen passerade vi kvarnen där Rembrandts far varit

mjölnare. Alltså Rembrandts födelseort.
Efter framkomsten till Haag foro vi en stund omkring i staden.

D. 4 juli, onsdag. Gpn hade föga tid bestämd till Fredspalatset, så kl. 10 foro vi dit och fingo se denna storartade byggnad från 1890-talet. Den är byggd av fransmannen Cordonnier. Den omkringliggande trädgården var också mycket vacker.
Sedan fortsatte vi till Mesdags-museum och Gemeinde Museum. Det förstnämnda är skänkt av konstnären Mesdag och innehåller moderna tavlor, det senare innehåller bl. a flera tavlor av Jan van Ravesteyn.
Förgäves försökte vi därefter komma in i Rittersaal, utan foro vi i stället till Mauritshaus för att för andra gången njuta av skatterna där.
På e. m tyckte Gpn att tiden blev lång, så vi foro på 1 tim. runt omkring i staden. Först till de förnämsta villastadsdelarna och sedan till fattigkvarteren, samt sågo att av de få hus som ha uthyrningsvåningar liksom i Sverige.

D. 5 juli, torsdag. Först på f. m. till Mauritzhuis, så till hotellet för att ordna en del.

Därefter till Riddersaal, vilken vi äntligen kom in i. Det är en gammal sal (jag tror 1400-talet), där Drottningen varje år öppnar riksdagen och där en del stora festligheter äga rum.

Sedan togo vi tåget till Amsterdam. Foro där först till konsthandlare Goudstikker. Efter en stunds samtal med honom utropade han: "Ach, Sie sind die Gräfin aus Stockholm!" Och så berättade han att han varit uppe hos Gr-n med herr Sjöberg. Han talade om Lamms auktion i U.S.A. och tyckte synd att L-s fina Rembrandttavla skulle gå från Sverige.
Därefter foro vi först till gamla delen av staden, där det såg ovanligt fattigt ut; stank fruktansvärt från kanalerna och gatorna vimlade av barn. Därifrån foro vi till den nya förnäma delen. Där var det ovanligt flott och elegant och trevligt. Villor som små slott omgivna av trädgårdar, en del vettande åt någon kanal eller Vondelpark.

D. 6 juli, fredag. Bilen från Haag hade efterskickats och vi foro med den genom det bördiga landskapet till Utrecht, där vi sågo på Erzbischöfliches Museum. och på den gamla ~~domkyrk~~ domens torn

och korsgång (gotisk).
Sedan fortsattes färden genom ännu vackrare trakt till Doorn, där vi noga betraktade den höga mur som omger kejsar Wilhelm II av Preussen. Någon titt in i parken var förstås omöjlig för oss.
Färden gick sedan vidare till Arnheim. Utefter hela vägen Amsterdam-Arnheim lågo villa vid villa och omgivna av härliga trädgårdar, men mellan Doorn och Arnheim var den allra vackraste delen av Holland jag sett. Mycket bördigt, en aning kuperat och därtill dessa ljuvliga trädgårdar. Ungefär 1½ mil från Arnheim sågo vi gränsen till Tyskland, så vi ha farit med bil genom nästan hela Holland. Det är trevligt att på detta sättet se ett land. På järnväg är det mycket man går miste om.
Från Arnheim foro vi raka vägen åter till Amsterdam.
Vi hade i går och ännu mera i dag en tryckande och besvärande hetta.

D. 7 juli, lördag. På f.m i Reichsmuseum, tavelgalleriet.
Kl. ½ 3 med vår haagerbil först till Oudekerk

i Amsterdam. Sedan sågo vi ett ögonblick på
den lilla byn Broek. Fortsatte så till
Monnikendam, därefter färja över till
Marken. Där blevo vi så gott som överfallna
av nationalklädda flickor som ville sälja vykort
och visa oss byggnader. Vi gingo verkligen in
i ett hus. De flesta husen äro byggda på
pålar. Det trevligaste där var alla
skutorna som lågo vid stranden. Det är
synd att ön är så mycket besökt av turister,
för därav blir befolkningen så förstörd.

Från Marken foro vi med färjan över
till Monnikendam, därifrån vi fortsatte med
vår bil till Volendam. Hela denna by
gjorde på oss ett vida trevligare intryck
än Marken. Människorna, i sina trevliga
dräkter, voro ej förstörda av turister. Sku-
torna hade rödbruna segel, vilket var mycket
dekorativt.

Så fortsatte vi till Zaandam en stad + flera
byar, som lär vara centrum för de röda
i Holland. I Zaandam sågo vi stugan,
där Peter den store av Ryssland ~~medan~~
bodde, medan han lärde sig skeppsbyg-
geri. Den låg intill en fasligt stinkan-
de kanal. Därefter fortsatte vi förbi
Noordzee-Kanaal till Amsterdam.

Hela dagen en svår, fuktig hetta.

D. 8 juli, söndag. På f.m. var Dr. Halbertsma hos oss en stund och sedan följdes han och jag åt ut att titta på staden.
Sedan efter lunchen satt Gr-n så snällt och vilade sig ända till kl. 4, då vi åter gåvo oss av på en bilfärd. Vi foro över Haarlem till Noordzee-Kanaal ända ut till Ymuiden. Det var imponerande att se denna stora kanal och dess stora inlopp. Då vi länge beskådat detta foro vi vägen över höga dynor, så höga att man långt bort tyckte sig se berg som i Schweiz. Det var riktig vila och riktigt roligt att som ombyte få se dessa höjder.
Hela vägen mellan Haarlem och Amsterdam var packat med cykelåkande människor, som varit ute på söndagsnöje. En 7 à 8 åkte i bredd, alla klädda i granna kläder, rödlila i ansiktet av värme och ansträngning, för varje cykel hade en extra packning med sig. I korgen bakpå låg antingen en massa paket, en hund eller en barnunge.

D. 9 juli, måndag. Kl. 10 till Reichsmuseum och sågo för 3dje gången alla tavlorna, vilket tog 2 tim. Där efter en titt på det underbara silvret.

Efter lunchen till diamantsliperiet Coster, det förnämsta i Europa. Så till Six' privatgalleri, som en gång skall donseras till staten. Arvskatten är så stor att arvingarna ej anse sig ha råd att behålla samlingarna och huset. - Därefter till Bürgerwaisenhaus med Regenten Zimmer. - Så till Muller och sågo på alla tavlor, som i morgon skola auktioneras bort. Mycket roligt att se hur tavlorna voro ordnade för den stora auktionen och att även studera publiken.

D. 10 juli, tisdag. I går kväll kl. 8.36 reste vi från Amsterdam. Kl. 1/21 fingo vi i Bentheim gå igenom tull och åtskilliga besvärligheter. Kl. 7 på morgonen voro vi i Hamburg, där vi på järnvägsrestauranten studerade folklivet, för någon mat var hopplöst att få där.

Sedan kommo vi på Kristianiavagnen (svensk) och med mutor fingo vi en egen kupé, där vi satte ljuvligt till Sassnitz. Fingo där en svensk färja och hade en utmärkt överfärd på den spegelblanka sjön. I Sassnitz såg man riktigt skillnaden på svensk och tysk tågpersonal. Det var en helt annan "kläm" med de våra och så med vetandet

att de ej arbetade för mutor.

D. 11 juli, onsdag. Efter en bra järnvägsresa Trelleborg - Göteborg, dit tåget anlände kl. 4 f.m. men vagnen stannade till kl. 8 f.m., voro vi i utställningsstaden. Hade fått rum på jubileumshotellet, särskilt uppbyggt för utställningen. - Då vi tvättat oss och ätit begåvo vi oss till utställningen där det var gränslöst hett. Icke förty sågo vi igenom nästan hela eller drygt halva delen av denna stora utställning. Den är storartad och in i minsta detalj väl utarbetad, både vad arkitekturen och varje avdelningsanordning beträffar.
På kvällen sågo vi på svenska baletten.

D. 12 juli, torsdag. I dag först på Valand och sedan på Göteborgs museum, där jag sade ifrån att jag ej orkade mera. Då foro vi verkligen hem, så jag fick vila mig en stund, men sedan till utställningen, där vi stannade till kl. 10 för att se livet på nöjesfältet och belysningsanordningarna. De senare voro verkligen övermåttan stiliga.

D. 13 juli, fredag. Först på utställningen

och så på Röhs museum med dess vackra kina-
samlingar. Sedan åter på utställningen.
Varje dag pinsamt varmt, men det är bättre
än regn.
D. 14 juli lördag. Packning på morgonen och
så en titt i trädgårdsföreningen och så för
sista gången på utställningen. Det var rik-
tigt vemodigt att lämna den, för den var
verkligen så genomvacker. Men vi måste ändå
därifrån för att med Västkustbanan fara
till Engelholm. Därifrån med bil till
Vegeholm, där vi stannade ett par tim.
Fingo där höra att Kronprins Gustav
Adolf förlovat sig med prinsessan Louise.
Från Vegeholm foro vi med bil till
Hildesborg dit vi anlände kl. 11 på kvällen.
Jag är verkligen så glad över att
vi nu äro här i lugn och ro. Jag
har varit så orolig för Gyn, för vi ha
hela tiden farit med en våldsam fart
och kan nästan säga att denna resa
varit ansträngande, fast den varit verk-
ligt trevlig och rolig.

Resa till Schweiz 1924

Syster Sonja Hedsfiskal G. Lilberg Jag Pettersson Lundgren och Andersson för att ordna Hallwylsakerna i Landesmuseum Zürich

11 Juni kl. 8.25 e.m. satte vi på tåget för att fara till Schweiz. På stationen voro en hel rad med människor som sade farväl åt Grefvinnan. Jag skref 10 st.
Efter en bra natt voro vi i Trelleborg där vi togo tyska färjan och hade en utmärkt öfverfärd. Vi hade sällskap med prinsen regenten af Abessinien hvilken gästat Stockholm och nu var på väg till Paris. Han såg ut att vara en bildad människa utmärkt [illegible] gentemot [illegible] och [illegible]. Från Sassnitz foro vi direkt till Berlin Stettinerbahnhof bil till Potsdamerbahnhof, därifrån nattåg till Frankfurt am Main där vi nu äro för att bese staden.

13 Juni Bo på engelskt Hotel mitt emot bangården. Varit ute i bil och sett följande Römer (gamla Rådhuset) kyrkan 1200 talet Domen Rothschilds bank och föräldrahus byster af följande Goethe, Schiller, Bismarck, Gutenberg. Sedan lunch i Palmengarten och genomströfvat denna. Fara i e.m. vidare till Basel

14 Juni I går kväll kl. 11.3/4 anlände vi till Basel Schweizerhof. Efter en god natt träffade vi Hedsfiskal G. Lilberg f.d. [illegible] som skall följa oss hela tiden och beskydda Grefvinnan. Så besökte vi (6 man) Münster och Historisches Museum. Sedan foro Grefvinnan och jag till fru Frei-Hauptli som varit Bonne för Ellef de Maré i många år. Återseendets glädje var stor från båda sidorna. Kl. 6.5. e.m. foro vi till Zürich och anlände dit vid 8 tiden då Arkitekten Roland mötte. Bo på Baur au Lac

15 Juni På morgon kallt och regnigt men sedan varmt och soligt. Kl 2 foro vi till Museet för att se på Hallwylrummet som Roland gjort i ordning. Grefvinnan var mycket belåten och gaf Roland många komplimenter. Foro så i bil upp till Dolder och åto glace och njöto af den härliga utsikten och sköna eftermiddagen. Middag i hotellet och hade en trefliga kväll.

16 Juni Öppnades den 8 mtr långa [illegible] med alla 700 nummer saker som Grefvinnan skänkt till Museet Landesmuseum i Sedan började ut och uppackningen och rengöring och i ordning ställandet. Alla dagar har arbetats mycket äfven söndagen och midsommardagen.

Vackert väder till fredagen men sedan fult igen till torsdagen d. 26 då vi lämnade halfgjordt arbete i museet, för att göra en rundtur i Schweiz medan vädret var bra

26 Juni reste Andersson Pettersson och Sandgren med tåg, Grefvinnan, Lidberg o. jag foro med bil från Zürich öfver Einsiedeln till Luzern. En mycket vacker färd öfver höjderna med utmärkt utsikt öfver Zürichersee Zugersee Ägerisee och Vierwaldstättersee Chauffören berättade om huru en bergstopp rasat ner i Ägerisee för omkring 100 år sedan och betäckt hela sjön. Så fort vi anländt till Luzern Schweizerhof skickade Grefvinnan upp Lidberg Andersson och Sandgren på Pilatus men när de kommo tillbaka hade de ej kommit upp utan tagit en annan topp. Grefvinnan och jag satt ute utanför hotellet och på kajen och tittat i bodfönster samt för resten haft hemskt [illegible]

27 Juni kl. 6 i morse togo Lidberg Andersson och Sandgren tåget upp till Pilatus kl. 10.25 togo Grefvinnan jag och Pettersson båten och foro ut på Vierwaldstättersee till Alpnachstad En ljuflig färd på 1½ timme i strålande sol. Runt om oss berg så vi stundom voro som i en grotta. Nu satte vi vid foten af Pilatus och njöto ro och lätthet. Då de 3 kommo ner från Pilatus togo vi alla tåg till Luzern, gingo in i Gletschergarten togo bil till Musegg upp på höjderna för att få se utsikten öfver staden och sjön den gamla [illegible] bron och sedan promenad på kajen och till hotellet.

28 Juni Vädret var mycket osäkert så vi funderade länge om vi skulle resa till Beatenberg efter Interlaken, men sedan blef det klarare. Vi fingo en härlig färd visserligen regn långa sträckor på tåget men dessemellan bra utsikt vi foro öfver Alpnachstad Brünigpasset Brienzersee och till Interlaken Hotell Jungfrau. På kvällen en liten stund på Kursaal.

29 Juni Lidberg, Sandgren och Andersson foro på morgonen i strålande sol upp på Jungfrau. Grefvinnan Pettersson och jag foro med bil omkring i omgifningarna. Bland annat sågo vi Unspunnen en gammal ruin, som tillhört en Wattwil. Kl. 2 bil upp till Grindelwald i det klaraste väder. Här se vi bergen utomordentligt. Kl. 5 kommo de andra 3 ner från Jungfrau till Grindelwald och vi 6 foro i 3 vagnar ¾ timmes färd till Gletschern hvilken vi gingo in i derefter foro vi alla 6 i en bil tillbaka till Interlaken en härlig färd.

30 Juni Vi foro från Interlaken kl. 11½ med båt öfver Thunersjön, Thun, Bern till Genève Hotel des Bergues. En rundtur i och omkring staden med en utmärkt och franskttalande chaufför Mulet och något regn.

1 Juli. Sågo grundligen igenom Ariana (som jag nu såg med andra ögon än 1920) och ryska kyrkan, sedan båt öfver den härliga Genèvesjön till Lausanne där det blef ett uppträde med en bilägare. Sedan en härlig bilfärd till Montreux och Chillon.

Bo Palace Hotel ett gränslöst stort Hotel med härlig utsikt öfver sjön. Brev väder först i blandt något regn. På kvällen gingo vi Grefvinnan Sidberg och jag den långa vägen mellan Hotellet och Kurssal som var mycket mindre lifligt än i Interlaken.

2 Juli. kl. 10 foro vi med tåget från Montreux öfver bergen, den mest underbara färd man kan tänka sig. Härlig utsikt öfver Genèvesjön och Thunersee och alla bergen. Vi bytte tåg i Zweisimmen och Spiez och kommo kl. 4. till Bern. Bellevue Bernerhof det gamla Bernerhof har upphört sedan 2 år. På eftermiddagen voro Grefvinnan på visit hos von Fischers, släktingar till Grefven och till fru Gerber von Werdt. På kvällen på Schänzli och sågo hela bergskedjan.

3 Juli Sett på huset Kramgasse 19 där Grefven är född. Münster Museet och Tiergarten. På visit hos fru von Gerber von Hettwil som såg mycket klok ut.

4 Juli kl. 10.50. Foro vi tåget från Bern till Thun där en förfärlig hetta var rådande. Efter mycket om och men fingo vi ej fler genomvisela bilar som körde oss omkring i staden. Men de voro så dåliga så vi lämnade dem och gingo till Staatsarkivet där Wattenwylsarkivet är förvaradt. Sedan fingo vi genom en vaktmästare ett par ypperliga bilar som i väldig fart körde oss förbi Schloss Hettwil till Brestenberg.

5 Juli. Inte hvad treflig det är att vara här. Det riktiga fridens hemvist. Varit ner till Hettwil och sedan upp till Galgenhügel och Gerichtsplatz där Grefvinnan genom Sidberg och Roland Tatit satte upp nya minnes märken. I Skolhuset och sett en del utgjäfningar. I kväll alpenglühen och sedan en visit hos fru Häusermann. I natt var det svårt åskväder så luften blef renad.

6 Juli. Åter en åskatt. kl. 10 foro vi med bil från Brestenberg till Einsiedeln den gamla och stora vallfartsorten. Där var en särskild vallfartsdag så kyrkan och trakten voro fulla med menniskor. Mycket intressant att se. Sedan foro vi vidare till Zürich där Sommaren stodo och väntade och där vi känna oss som hemma. Det vackra vädret hade vi med oss till Zürich och där fortsatte arbetet i museet som vanligt. Grefvinnan hade emellanåt besök af sina släktingar och andra, både i hotellet och på Museet. Sidberg reste den 12 Juli och på måndagen den 14 Juli öfverlämnade Grefvinnan samlingarna till Landesmuseum och den 15 kl. 8.30 f.m. lemnade vi Zürich. Det var riktigt tråkigt att lämna Baur au Lac. Grefvinnan fick en buckett nejlikor af Hotellet den största äre ett Hotel kan göra, erhålla

15 Juli 6.20 em till München. Bayrischer Hof. På kvällen en bilfärd omkring i staden som är utomordentligt vacker och har massor af underbara byggnader och minnesmärken de senare alltför pompösa.

16 Juli. kl. 10. bil till ett museum med egyptiska grekiska och romerska skulpturer utgrafningar härliga saker. Sedan gingo vi direkt till gamla Pinakoteket med underbara

taflor från 1300 talet upp till 1700 och 1800 talet. På nedre botten grekiska och romerska utgräfningar. Efter lunch till Artillerimuseum och så till Ruhmeshalle och Bavaria den förskräckligt stora statyn med 127 trappsteg inuti. kl. 7 på kvällen utflög till Dresden

17 Juli Bellevue Hotel. På förmiddagen i Grünes Gewölbe innehållande silfver, guld emalj smycksaker m. m. af oerhörda värden. Gemälde Galleri med mängder af taflor mycket mera än i Holland, Vapensamlingen. Sedan utflykter i staden och omkring. Såg äfven Weisse Hirsch en förstad där grefvinnans släktingar bo. Sedan beställde grefvinnan en mass duktyger och handdukar hos Pöschel Söhne. I kväll gingo vi till Brühlsche Terrasse en stor terass med underbar utsikt öfver Elbe och staden och där grefvinnan varit för omkring 20 år sedan

18 Juli På morgonen i Porslinssamlingen en väldig samling. Alla samlingar i Dresden äro inneslutna i slottet, där numera kungliga ej bott på länge. Sedan i Meissenporslinsfabrikens bod för att köpa till Fröken Uhse ett minne och beställa porslin. kl. 2.5 e.m. till Berlin Kaiserhof. På kvällen i Zoologischer Garten ingen värme

19 Juli På f.m. i Kaiser Friedrichs Museum och en liten tur i staden. Sedan sågo vi igenom Slottet och därinunder befintliga Kunstgewerbe Museum kl. 3.30 med bil förbi Charlottenburg och Wannsee till Potsdam där vi grundligen gingo igenom Neues Palais och Sans Souci där Friedrich der Grosse bott och äfven han skapat dessa slott. Sedan återvände vi öfver Zehlendorf med flera förstäder till Berlin. På kvällen åto grefvinnan och jag middag på Hotell Edens restaurang hvilken hade betydligt bättre mat än Kaiserhof. För öfrigt är allt här i Tyskland betydligt bättre än 1922. Människorna se gladare ut och likasom mera befriade. Guldmarken har tydligen förbättrat tillståndet betydligt

20 Juli kl. 9.30 foro vi från Berlin med tåget till Sassnitz. Vi hade en svår öfverfärd med blåst och sjögång. Från Trelleborg tåg till Malmö därifrån Petterson Lundgren och Andersson togo tåget till Stockholm och grefvinnan och jag åkte i bilen med Lindqvist på dåliga vägar till Hildesborg dit vi kommo kl. 11½ på kvällen och där den verkliga sommartrakten börjar.

Afskrift av

29–38

Resa till Schweiz och Tyskland 1924
Grevinnan W. von Hallwyl, Stadsfiskal G. Lidberg,
K. Anderson, A. Lundgren, J. Petterson och jag.

D. 11 juni, onsdag. Kl. 8.25 e.m. reste vi alla utom
St.L. från Stockholm. Vid stationen voro en
hel samling med människor som sade adjö
till Gr.v. Jag räknade till 10 personer.

D. 12 juni, torsdag. Efter en bra natt voro vi
i Trelleborg, där vi togo tyska färjan.
Hade en utmärkt överfärd. Hade sällskap
med Prinsen-regenten av Abessinien, som
en tid gästat Stockholm och nu var på
väg till Paris. Han föreföll att vara en
mycket fin människa, lugn och sansad.
Från Sassnitz foro vi direkt till Berlin,
Stettinerbahnhof, bil till Potsdamerbahnhof,
därifrån nattåg till Frankfurt am Main.

D. 13 juni, fredag. Bo på Englisches Hotel mitt
emot bangården. Varit ute med bil och
ha av Frankfurt sett följande: Römer
(rådhuset), Nicolaikirche (1200-talet) Dômen,
Rotchilds bank och boningshus; byster eller
statyer av följande: Goethe, Schiller, Bismarck,
Gutenberg. Sedan lunch i Palmengarten
och genomströvat denna. Reste på e.m.

vidare till Basel.

D. 14 juni, lördag. I går kväll kl. 1/2 12 anlände vi till Basel, Schweizerhof. Efter en bra natt träffade vi på morgonen Statsfiskal Lidberg, f. d. detektivchef, som under vistelsen i Schweiz skall ständigt vara med Gpn för att skydda henne för Dr. eller fru Schmid. Så besökte vi (6 man) Münster och Historisches Museum. Därefter foro Gpn och jag till fru Ida Frei-Häuptli som varit bonne för Rolf de Maré i många år. Återseendets glädje var stor från båda hållen.

Kl. 6.5 e.m. foro vi från Basel till Zürich och anlände dit vid 8-tiden. Arkitekt Anders Roland mötte vid stationen. Vi bo på hôtel Baur au lac.

D. 15 juni, söndag. På morgonen kallt och regnigt men sedan varmt och soligt. Kl. 2 foro vi till Landesmuseum för att titta på Hallwilerrummet, som Roland ritat och ordnat. Gpn var mycket belåten och gav R-d mycket beröm.

Foro så i bil upp till Dolder, där vi åto glace och njöto av den vackra utsikten och den sköna eftermiddagen. Åto middag på Baur au lac och hade trevligt.

D. 16 juni, måndag. I dag öppnades den 8 mtr långa järnvagnen med alla 700 nummer saker från familjen Stalleryd som Gr. skänkt till museet. Sedan började ut- och uppackningen rengöringen och iordningställandet. Alla dagar har arbetats mycket även söndagar, ja t.o.m. midsommardagen. Varje dag åto vi lunch i St. Gotthard hotel, som ligger nära museet. Så fortgick arbetet till d. 26 juni då Gr. tyckte att vi skulle passa på medan vädret var vackert att resa omkring en dal i Schweiz, så att Gr.-s "gubbar" skulle få se landet. Arbetet skulle sedan avslutas.

D. 26 juni, torsdag. A., P., L. åkte med tåg, Gr., St.L. och jag med bil från Zürich över Einsiedeln till Luzern. En mycket vacker färd med utsikt över Zürichersee, Zugersee, Ägirsee och Vierwaldstättersee. Chauffören berättade om hur en bergstopp rasat ner i Ägirsee för omkring 100 år sedan och betäckt hela sjön.
Så fort vi kommit till Luzern, Schweizerhof, skickade Gr. upp St.L., A. och L. på Pilatus, men då de kommo åter berättade de att de i stället varit uppe på Rigi.
Gr. och jag suttit utanför hotellet och

på kajen samt tittat i bodfönster och förresten haft mycket långsamt.

D. 27 juni, fredag. Kl. 6 i morse foro St. L, A. och L. upp på Pilatus. Kl. 10.25 togo Gr. v., P. och jag en båt och foro ut på Vierwaldstättersee till Alpnachstad. En ljuvlig färd på 1 1/2 tim. i strålande sol. Runt omkring oss berg så att vi stundom voro som i en grotta. Vid Alpnachstad sutto vi och latade oss tills de 3 kommo ner från Pilatus, då vi alla 6 togo tåget till Luzern. Där gingo vi först till Gletchergarten, togo bil till Münster och så upp på höjderna för att se på utsikten över staden och sjön, så den gamla ringmuren och till bron samt sedan promenad på kajen till hotellet.

D. 28 juni, lördag. Vädret var mycket osäkert så vi funderade länge på om vi skulle fara till Brestenberg eller Interlaken, men så blev det det senare. Vi fingo en bra färd, visserligen regn länge stråkvis på tåget, men ossemellan hade vi klart väder. Vi foro över Alpnachstad, Brünigpasset, Brienzersee till Interlaken, hôtel Jungfrau. På kvällen en liten stund på Kursaal.

D. 29 juni, söndag. St.L., A. och L. foro på morgo-
nen i strålande sol upp på Jungfrau. Gr.n.,
P. och jag foro med bil omkring i omgivnin-
garna, bl. a. sågo vi Unspunnen, ruinen
av ett slott som en gång tillhört en
Iballevyl. Kl. 2 med bil upp till
Grindelwald, därifrån vi tack vare det
klara vädret kunde se bergen utom-
ordentligt bra. Kl. 5 kommo de andra
3 ner från Jungfrau och vi följdes alla
åt i 3 vagnar den 3/4 timmas färd till
Gletschern vilken var mycket roligt
att se. Vi gingo även in i den.
Därefter foro vi alla 6 i en bil ner till
Interlaken. En ovanligt skön och trevlig
dag.
D. 30 juni, måndag. Vi foro från Interlaken
kl. 1/2 12 med båt över Thunersee, Thun,
Bern till Genève, i hôtel des Bergues.
En rundtur omkring i staden med en
utmärkt och franskttalande chauffför.
Mulet och något regn.

D. 1 juli, tisdag. Sågo grundligen igenom
staden (som jag ej såg med andra ögon än
1920) och ryska kyrkan, sedan båt över
den vackra Genèvesjön till Lausanne (Ouchy) där
det blev ett uppträde med en bilägare.

Sedan en vacker bilfärd till Montreux och Chillon. Bo på Palace Hôtel, ett gränslöst stort hotell men med en utmärkt utsikt över sjön. Bra väder, fast emellanåt en regnskur. På kvällen gingo St. L., Gr. och jag den långa vägen till Kursaal, där det var mycket mindre livligt än i Interlakens Kursaal.

D. 2 juli onsdag. Kl. 10 foro vi med tåget från Montreux över bergen. Den mest underbara färd med vacker utsikt över Genèvesjön och Thunersee. Vi bytte tåg i Zweisimmen och Spiez och kom mo kl. 4 till Bern. Bo på hôtel Bellevue-Bernerhof, då det gamla Bernerhof har upphört sedan 2 år.
På e.m. var Gr. på visit hos von Fischers som äro släkt till Greven samt vi två hos fru Gerber von Werdt. På kvällen på Schänzli och sågo hela alpkedjan.

D. 3 juli torsdag. Sett på huset Kramgasse 19, där Greven är född, på Münster, Minseet och Schänzli. På visit hos fru von Lerber-von Hallwil, som såg mycket dålig ut.

D. 4 juli, fredag. Kl. 10.50 f.m. foro vi med tåget ~~från~~ till Aarau, där en förfärlig hetta var rådande. Efter mycket om och men fingo vi genom Aarau-hof ett par genomusla bilar, med vilka vi foro omkring i staden. Men de voro så rysliga, så vi lämnade dem och gingo till fots till arkivet. Genom vaktmästaren där fingo vi sedan ett par ypperliga bilar som i väldig fart körde oss den vackra vägen till Brestenberg.

D. 5 juli, lördag. Ack vad det är trevligt att vara här! Här är lugnt och skönt och vilsamt. Varit nere till Hallwil och sedan upp till Galgenhügel och Gerichtsplatz, där Lyn genom Lithberg och Roland låtit sätta upp nya minnesmärken. Sedan i skolhuset och sett en del utgrävningar. Vi varit på kvällen på besök hos fru Häussermann. På kvällen var det Alpenglühen, men så blev det också ett svårt åskväder på natten.

D. 6 juli, söndag. Kl. 10 foro vi med bil från Brestenberg till Einsiedeln, den gamla och stora vallfartsorten med sin svarta madonna. I dag var det en särskild vallfartsdag så att kyrkan och hela trakten däromkring

voro packade med människor. Allt var mycket intressant att se. Sedan foro vi vidare till Zürich, där rummen på Baur au lac väntade oss och där vi nästan kände oss som hemma.
Det vackra vädret hade vi med oss till Zürich och där fortsattes arbetet som förut.
Gr:n hade emellanåt besök av sina släktingar och andra, både på hotellet och i museet.
Statsfiskal Lidberg reste lördagen d. 12 juli till Stockholm. Måndagen d. 14 juli överlämnade Gr:n samlingarna till Landesmuseum.

D. 15 juli, tisdag. Kl. 8.30 f.m. lämnade vi Zürich. Det var riktigt svårt att resa från Baur au lac. Gr:n fick en bukett nejlikor av personalen där, som tack för alla dricks-pengar. - Anlände 6.20 e.m. till München, Bayerischer Hof. På kvällen en bilfärd omkring i staden som är utomordentligt vacker och har massor av underbara byggnader och minnesmärken. De senare alltför pompösa.

D. 16 juli, onsdag Kl. 10 med bil till nya Pinakoteket och så till gamla P. med underbara tavlor från 1300 och ända upp

till 1700 och 1800-talet. På nedre botten grekiska och romerska utgrävningar. Efter lunch till Artillerimuseum och så till Ruhmeshalle och Bavaria, den kolossala statyn med de 127 trappstegen inuti.
Kl 7 på kvällen nattåg till Dresden. Hôtel Bellevue.

D. 17 juli, torsdag. På f. m. i Grünes Gewölbe, innehållande silver-, guld- emaljsmycken av oerhörda värden. Så till Gemälde Galleri och Vapensamlingen. Sedan rundtur i och omkring staden. Sågo även stadsdelen Weise Hirsch, där Greve Karl von Hallwyl bor.
Sedan foro vi till Proels Söhne där Gm beställde en massa med duktyger. På kvällen till Bellevedére, en stor terass med underbar utsikt över Elbe, och staden och där Gm varit för omkring 20 år sedan.

D. 18 juli, fredag. På morgonen i porslinssamlingen en väldig samling. Alla samlingar i Dresden äro inneslutna i Kungliga slottet. Sedan till Meissen porslinsfabrikens bod för att köpa en present till fröken Ulsa och beställa porslin med Zwiebelmuster till Heilbasborg.

Kl. 2 reste vi från Dresden och voro kl. 5 i Berlin. Kaiserhof.
På kvällen i Zoologischer Garten. Vi ha just ingen värme.

D. 19 juli, lördag. På f.m. i Kaiser Friedrichs Museum. Sedan efter en biltur omkring i staden till slottet och däri befintliga Kunstgewärbe museum. Kl. 3.30 e.m. med bil förbi Charlottenburg och Wannsee till Potsdam, där vi grundligen gingo igenom Neues Palais och Sans Souci, där Friedrich der Grosse bott. Han har även låtit bygga dessa slott. Sedan återvände vi över Zehlendorf m.fl. förstäder till Berlin. På kvällen åto Gyn och jag middag på Hotel Edens restaurant, vilken hade betydligt bättre mat än Kaiserhof. För övrigt tycks allt här i Tyskland vara mycket bättre än 1922. Människorna se gladare ut och liksom befriade.

D. 20 juli, söndag. Kl. 9.30 f.m. foro vi från Berlin med tåget till Sassnitz, därifrån svensk färja till Trelleborg. Vi hade svår överfärd med blåst och sjögång. Från Trelleborg tåg till

Malmö, därifrån A., P. och L. togo tåget till Stockholm och Gru och jag åkte i bilen med Lindqvist på dåliga vägar till Hildasborg, dit vi kommo kl. 1/2 12 på kvällen och så började den vanliga sommartrallen.

Resa till Schweiz och Italien 1924.
Grevinnan W. von Hallwyl, Stadsfiskal G. Lidberg, Professor U. Lillberg, J. Petterson och jag.

Onsdagen d. 15 okt. 7.55 e.m. bar det åter iväg till Schweiz. Resan hade blivit uppskjuten ett par gånger, men nu blev den ändå av. En massa snälla människor voro nere vid Centralen för att säga adjö och önska Grn en god resa. Alla voro vi oroliga för resan vid denna tid på året och Gr.ns höga ålder. Nyss fyllda 80 år.
Natten på tåget var bra och vi kommo på morgonen till Trälleborg i strålande sol. Gingo ombord på tyska färjan och hade en skön överfärd. Alldeles vindstilla fast något kallt. I Stralsund voro 3 fröknar Kampe nere för att hälsa på Grn. Vi sutto kvar i svenska vagnen ända till Berlin, Stettiner bahnhof. Kommo alltså dit torsdag kväll d. 16 okt. Pr.L. hade varit dålig hela dagen, frusit och har säkert feber.
I Berlin togo vi 3 st. bilar, foro till Potsdamerbahnhof och togo där tåget till Frankfurt. Biljetter äro alltid köpta innan vi resa från Stockholm.
D. 17 okt. fredag. Hade på natten mycket kallt, trots konduktörernas försäkran att det eldades. Måste ha många filtar på

oss för att någorlunda skydda oss mot kylan. Kommo till Frankfurt kl. 1/2 9 på morgonen, togo in på Englischer Hof, för att där tillbringa de 3 tim. vi måste stanna i staden. Kl. 12.30 e.m. satto vi åter på ett kallt ~~tåg~~ som förde oss till Basel, dit vi anlände kl. 7. e.m. Togo in på Schweizerhof.

D. 18 okt. lördag. På f.m. åkte vi till Etnografiska museet, där Pr. L. förevisade en hel massa saker. Sedan åkte Gr. n. och jag till fru Frei-Häupli som blev hjärteglad över att åter se Gr. n. Därifrån till hotellet, packade, åto lunch, togo tåget kl. 3 och voro i Zürich kl. 1/2 5 e.m. I hôtel Baur au lac blevo alla förvånade över att så snart återse Gr. n. Trodde att Gr. n. under mellantiden varit ute på resor. Pr. L. har 39.5° feber. Vädret dimmigt och kallt.

D. 19 okt. söndag. Kl. 1/2 9 f.m. knackade Sk. L. på vår dörr för att meddela att Pr. L. temp. gått ner till 37.8°. Vi ~~la~~ sutto och slöade till kl. 1/2 3; då fingo vi en skunt sal. Kl. 3 gingo vi till Stadttheater och hörde japanskan Teiko Kiwa i Madame Butterfly. Hon sjöng och spelade utmärkt medan hennes medspelare voro bara skunt.

På kvällen satto vi som förr nere i kaféet och hörde på musik.

D. 20 okt. måndag. Något varmare än i går. Grw och jag hos Grieder och ä på andra bodar. Senare foro vi till Landesmuseum för att se på Hallwilerrummet och träffa ark. Blum. Vi foro sedan med honom till andra ändan av Züricher see, där Grw besökte en fabrik för att beställa persienner av alluminium. Men den 3/4 timmas färden gjordes förgäves.

D. 21 okt. tisdag. Kl. 11 kom Dr. Brun till Pr. L. och stannade till lunch. Därefter lurade jag ut Grw på en liten promenad. Kl. 3 var Dr. Chiodera hos Pr. L. På kvällen var här dans i matsalen.

D. 22 okt. onsdag. Kl. 11 kom Dr. Frick och kl. 2 foro vi till museet, där det skulle fotograferas. Skönt väder.

D. 23 okt. torsdag. Kl. 11 Dr. Brun hos Pr. L. Vi andra i museet där vi endast träffade herr Frei, en av intendenterna vid museet. Grw, St. L. och jag togo sedan en liten promenad. Kl. 3 kom Chiodera och ordnade en hel del med Grw. Gjösänkningen klar. Hvar ordnats om de 10.000 eller rättare sagt 16.000 frs.

D. 24 okt. fredag. På f. m. gingo några till museet och jag i bodar och förstörde pengar.

Kl. 4.15 e.m. togo vi tåget över Wildegg till Seengen, därifrån bil Hänssermanns bil körde oss till Brestenberg 6.40 e.m.
D. 25 okt. lördag. Kl. 10 kom Dr. Frick, advokaten, ut till Brestenberg och stannade över lunch, för att ordna en del med museets fond och slottet Hallwil.
D. 26 okt. söndag. Kl. 9.15–10.15 var jag i Seengens kyrka över gudstjänsten. (reformert)
Kl. 3 foro vi alla med Dr. Bosch's motorbåt över sjön till den nyligen uppförda pålbyggnaden och sågo på de pågående grävningar. (P. L. ansåg pålbyggnaden alldeles felaktig).
Sedan fortsatte vi med båten genom kanalen och runt slottet en färd som alltid är lika vacker. Vid slottet mötte bilen som körde oss till Brestenberg.
En del saker ha avhandlats med herr Hänssermann om slottet. Vi ha fruktansvärt varmt överallt i rummen.
D. 27 okt. måndag. Kl. ½ 3 kom Dr. Chiodera och efter en stund Seengens president och styrelse i och för en uppgörelse, vilken blev klar så att Gr. W. köper vattenrätten till kvarnen för 20.000 frs. Dr. Chiodera stannar över natten. P. och jag varit uppe på Eichberg och njutit av utsikten och den sköna promenaden. På f.m. hade Gr. W. och jag

gjort en promenad på landsvägen och sedan suttit i solgasset på terassen. Men i kväll regnar det.

D. 28 okt. Tisdag. Kl. 10.30 foro vi 5 med bil och P. med tåg till Aarau. En vacker färd i strålande sol. Kl. 11.30 f.m. sammanträffade Gr. med sin stab å ena sidan och staden Aaraus förvaltningsmän å andra angående arkivet. Efter åtskilligt parlamenterande blev det avgjort att rådet ej brydde sig om arkivet, utan det mycket väl kunde flyttas till Bern.
Efter lunch togo vi alla utom Ulvsdera tåget till Bern. Hôtel Bellevue.
Till middag voro Major och Fru Frick-Wüllimann här och vi hade en mycket trevlig afton.

D. 29 okt. onsdag. På morgonen voro Gr. och Pr.L. på kantonal(bibliotekets)-arkivet med anledning av Hallwilerarkivets överflyttande från Aarau till Bern och det hela avlöpte bra.
Efter lunch togo vi tåget till Aarau och sedan bil till Brestenberg. Herr Häussermann berättade att kvarnfolket, som bestämt var, blivit uppsagda och att de blivit alldeles förtvivlade däröver. Det kan icke hjälpas, för Gr. vill att slottvakten skall bo i kvarnen, eftersom den ligger så nära slottet.

D. 30 okt., torsdag. Inatt blåst. Vi ha suttit inne hela dagen och sövat, förutom en stund efter lunch, då vi voro nere i Slottet och uppe i arkivtornet.

D. 31 okt., fredag. I natt storm. Stannade i Brastenberg till kl. 2 då vi alla utom Pr. L. togo bil och åkte till Luzern, Schweizerhof. En oerhörd storm hela vägen. Satte på kvällen och gingo igenom Bedaeker över Italien.

D. 1 nov. lördag. Kl. 9.45 f. m. från Luzern med elektriskt tåg genom St. Gotthard tunneln till Milano. Färden i tunneln från Göschenen till Airolo tog 13 min. Hela färden från Luzern till Milano var underbart vacker. Den gick igenom Alperna och förbi flera sjöar: Vierwaldstättersee, Lago di Como, Lugano. På schweizersidan var det mulet, men på italienska sidan strålande klart och varmt. Vid gränsstaden Chiasso hade vi inga som helst svårigheter. Bo på hôtel de la Ville. I dag är alla helgons dag så hela katolska Schweiz har helgdag och Milano är flaggprydt. Vi ha på kvällen promenerat på Corso Vittoria Emanuele och sett på folklivet.

D. 2 nov., söndag. Genast efter frukosten togo vi bil för att fara ut på stan. Först till

Palazzo di Brera, så till S. Maria della Grazie med Leonardo da Vincis Nattvarden. Därifrån till Museo Poldi-Pezzoli ett f. d. privathus med vackra samlingar. Sedan till Domen som vi besögo utom och innanhus. Därefter till Galleria Vittorio Emanuele. Gr. återvände nu till hotellet och vi andra 3 gingo till Domen och uppför alla trapporna till taket, varifrån vi kunde haft en utmärkt utsikt om ej dimman varit. På Domens tak fanns en restaurant.
Efter lunch kl. 3 tåg genom Lombardiska slätten till Verona. På Grand Hôtel de Londres et Royal Deux Tours är det mycket kallt och mycket smutsigt.
D. 3 nov. måndag. På morgonen togo vi en droska och sågo följande: Amfiteatern, Julias grav, Arenan, Scaligeri gravarna, romerska teatern, Julias hus, S. Maria in Organo. Julias grav var full med visitkort. Osmakligt! På ett torg var marknad, som vi gingo för att se på. Vi hade riktigt nöje av att se på typerna och djuren.
Foro från Verona kl. ½ 3 med tåget till Venezia. Hämtades vid stationen i en gondol och foro genom flera kanaler till Canal Grande och Hôtel de l'Europe. Genast togo vi en promenad till Markus-

platsen och långt in i gränderna som äro de största gatorna. Skönt att gå på släta stenar och slippa undan alla bilar.
På kvällen gingo P. och jag ut på promenad. Vi gingo förbi Dogepalatset (Palazzo Ducale) på Riva degli Schiavoni ut till S. Biagio. Sedan åter till Piazza di S. Marco, där vi sutto en stund, åto glace och tittade på folklivet samt njöto av värmen.
Då jag senare kom upp på rummet och ut på balkongen åt Canal Grande hade jag en vacker syn. Alldeles mörkt och stilla, endast en del lyktor lyste från andra stranden samt några gondolars kulörta lyktor. Så såg man en och annan gondol med en liten lampa smyga sig tyst fram. Det liknade lysmaskar. Tystnaden avbröts då och då av en gondoliärs rop samt av sång från någon gondol. Denna underbara kväll som är den mest stämningsfulla jag varit med om på länge skall jag aldrig glömma.

D. 4 nov., tisdag. Nationaldag. Dimma och mulen himmel. Kl. 10 gingo vi till Markusplatsen, där ceremonier gingo av stapeln. Tal, musik, mässa. Torget var fullt av människor så duvorna hade ej plats.

Därefter gingo vi in i S. Marco såg på hög-altaret, skattkammaren och mosaikerna. Efter lunch åter till S. Marco för att se på Sakristian.
Därefter genom gatorna och över Rialto-bron (Ponte di Rialto). Sedan återvände vi samma väg till arkaderna vid Markusplatsen där vi drucko te ute. På kvällen gingo vi alla åter till Markusplatsen för att se på belysningsanordningarna.

D. 5 nov. onsdag. Kl. 10 gingo vi till Dogepalatset såg och beundrade det utan och innan. Gingo även igenom Suckarnas bro. (Ponte dei Sospiri). Därifrån upp på campanilen. Gun och St.L. i hiss, P. och jag gingo upp för alla trapporna. Den gamla campanilen rasade jag tror i slutet av 1800-talet och denna är byggd precis efter den förutom att hissen kom till.
Efter lunch togo vi färjan över till S. Maria della Salute som var stängd och fortsatte vi då till fots till Accademia di Belle Arti, vars hela tavelsamling vi gingo igenom. Så till fots till hotellet och båt till Lido där vi satte oss i en spårvagn och åkte runt hela ön. Alla hotell voro

stängda och ön såg öde och tråkig ut. Men under säsongen är det naturligtvis liv och rörelse som på alla badorter.
Från Lido med båt till Markusplatsen, där vi gingo i flera bodar och gjorde uppköp. Efter middagen sutto vi i vestibulen och slöade samt hörde på sjungande italienare från kanalen.
D. 6 nov., torsdag. Kl. ½10 foro vi med gondol till S. Maria della Salute. Då vi gingo därifrån och Grw skulle stiga i gondolen föll hon och skadade sin fot svårt. Icke förty fortsatte vi och sågo följande: S. Maria Gloriosa dei Frari Madonna dell' orto, S.S. Giovanni e Páulo och S. Salvatore. Sågo även i en glasfabrik hur glas blåses. Kl. 3.5 e.m. togo vi tåget och reste från denna underbara stad till Bologna. Hôtel Brun. Grws fot gör mycket ont.
D. 7 nov., fredag. På morgonen satte vi oss i en vagn och körde till följande: Piazza Vittorio Emanuele, S. Petronio en utmärkt vacker kyrka, Museo di S. Petronio, innehållande vackert kyrksilver och vackra präntade biblar. Vidare till Accademia di Belle Arti ett museum fullt med madonnor. Vi sågo ej hela museet, ty flera

salar voro under reparation.
Kl. 3 foro Gr. w och jag till Prof. Potti för fotens skull. Den röntgades och man såg att ett av mellanfotens ben var brutet. Grns fot gipsades. Det hela tog mycket lång tid så vi voro hemma först kl. ½ 6. Prof. Potti är en av Europas skickligaste ortopeder.
D. 8 nov. lördag. Gr w hade en svår natt och på morgonen var det omöjligt för henne att stödja på foten. Så jag gav mig ut på stan för att få tag i en gipssax, men lyckades endast finna en kraftig förbandssax. Efter mycket arbete lyckades sedan P. klippa upp och få bort gipsen och därefter lindade jag foten hårt med en idealbinda.
Därefter lämnade vi Bologna där vi alla, särskilt St. L., haft en del upplevelser.
Vi reste en vacker väg genom Apenninerna till Firenze. Grand Hôtel. Vi hade i bussen från stationen sällskap med 3 svenskar. Före middagen togo vi en helt liten promenad trots att Grns fot och mage voro besvärliga.
D. 9 nov. söndag. Genast på morgonen åkte vi till Galleria degli Uffizi och sågo igenom hela samlingen av tavlor och skulptur. Sedan gingo vi genom hela långa gången på bron och över Arno.

floden till Pittigalleriet (Galleria Palatina)
Även där massor av målningar och sedan
till nedre botten där silver- och porslin-
samlingen hade sin plats. Allt detta
sågo vi på 2½ tim.
Efter lunch till S. Giovanni Battista för
att beundra bronsdörrarna. Gingo även in i
kyrkan. Sedan en åktur omkring i staden.
Sågo bl. a. Loggia dei Lanzi. Efter tedrick-
ning foro vi till S.S Annunziata och S.
Croce, men det blev mörkt och vi foro
hem.
D. 10 nov. måndag. Först på morgonen till
S. Croce för att se på ett par tavlor, som
vi ej kunde se i går. Vi hjälptes av
en snäll och glad munk. Sedan till
Domen som var stängt till följd av
reparation. Så till Nationalmuseum
som innehåll vapen, skulptur, mynt m. m.
Därifrån till Palazzo Vecchio som en
gång tillhört Medicierna.
Efter lunch till Ponte Vecchio som
vi naturligtvis måste ett par gånger gå över.
Sedan upp till det 5 km. från staden
belägna Fiesole. Däruppe hade man en
storartad utsikt över Florens och trak-
ten däromkring. Vi sågo igenom ett
museum med utgrävningar från etrus-

kiska och romerska tiden. Så sågo vi romerska teatern och etruskiska stadsmuren. Voro även inne i Katedralen som byggdes 1028-32 i toskansk och romersk stil. Från Fiësole foro vi sedan långa, branta vägen ner till Florens och Piazza S. Croce och till Bencina för att se och köpa florentinsk mosaik.

D. 11 nov. tisdag. På morgonen åker till mosaikaffären för att köpa broscher till Hilda och Anna. Sedan ett lönlöst försök att komma in i Domen; och sedan till banken och hotellet. Foro därifrån kl. 11 för att sätta oss på tåget som gick kl. 12 till Pisa. Togo ett par rum samt åto lunch i Royal Victoria Hôtel och foro sedan ut på stan eller rättare sagt till Piazza del Duomo där allt sevärt är. Domen, Battistero och Campanile samt Campo Santo. Allt det härligaste man kan tänka sig. Campo Santo tittade vi endast in på; tornet sågo vi endast utifrån, men Domen och Baptisteriet sågo vi grundligt igenom.

Efter te på hotellet togo vi efter åtskilligt bråk expresståget Roma-Paris. Vi hade nämligen blivit lurade på tiden för tåget av hotellet. Men det var

roligt att få fara med ett så fint och bekvämt tåg. Dock var det 1 tim. försenat så vi kommo först kl. 10 e.m till Genua.
Hôtel Miramare
D. 12 nov., onsdag.
Kl. 10 togo vi bil och foro till följande: (Domen), Katedralen, Palazzo Rosso, Palazzo Municipale, Palazzo Bianco, upp på höjderna med underbar utsikt över havet och staden. Sedan ner till hamnen som var enormt stor.
Efter lunch åkte vi öppen bil utefter kusten åt öster förbi Nervi, genom Monte Di Portafino till S:ta Margherita och åter hem. En underbar färd på 4 tim. med utsikt över havet och djupa dalgångar. På vägen fanns mängder av oliv- och orangeträd som dignade av frukt. Denna färd glömmer jag aldrig.
På kvällen gingo P. och jag ut för att se på folklivet och gingo därför genom flera gränder, där Italienarna sutto på sina kaféer, spelade gitarr, handklaver och luta samt sjöngo och tycktes ha riktigt trevligt. Sedan gingo vi längre ner i gränderna och där fingo vi se början till ett slagsmål. Jag var mycket intresserad, men vi gingo i alla fall därifrån

och upp till lugnare och mera civiliserade trakter. Där fastnade vi på en bar och satte oss ute och åto ~~tel~~ glace. Obs: på kvällen d. 12 nov.

D. 13 nov. torsdag. Kl. 1/2 10 med bil till Kolumbus födelsehus. Det såg mycket förfallet ut men var roligt att få se. Sedan till S.S. Annunziata del Guastato och sedan med bergbanan upp till Righi, varifrån vi hade vacker utsikt åt norr och söder. Däruppe var blåsigt och kallt. Kl. 3 foro vi till stationen, där vi sutto och väntade på det 1½ tim. försenade tåget. Kl. 8 kommo vi till Turino. Grand Hôtel d'Europe.

D. 14 nov. fredag. På f.m. i Katedralen, Mole Antonelliana, Armeria Reale (rustkammaren) samt Pinacoteca (tavelsamlingen) som var inrymd i Palazzo dell'Accademia della Scienze. Sedan rundtur i den precisa staden vid Po med raka, långa gator och tråkiga hus. Kl. 3.20 e.m. tog vi tåget från Turin till Milano där vi voro vid 1/2 7 tiden. Hôtel de la Ville.

D. 15 nov. lördag. Kl. 5 f.m. stego vi upp, foro kl. 7 från Milano över Simplon, Spiez, Thunersee till Bern. Där bytte vi tåg och foro till Zürich. Denna färden var den vackraste vi haft. Klart väder

så vi såga tydligt alla berg, djup, fjällbäckar och allt. Den färden är obeskrivbar, den måste upplevas. Färden genom Simplontunneln tog 16 min. - Nu sitta vi åter i Baur au Lac.

D. 16 nov. söndag. Kl. 12 kom Pr. L. med bil och brev från Brestenberg och till lunch kom Dr. (Chiodera) Brun som stannade några tim. För övrigt ha vi suttit och pratat och stött hela dagen.

D. 17 nov. måndag. Gr. v. på f. m. i museet. Dr. Chiodera kom hit kl. 7 till middag och stannade till kl. ½12. Det resonerades om Slottet och Greve Karl von Hallwyl.

D. 18 nov. tisdag. Häussermanns kommo från Brestenberg med bil för att se på Sammlung Hallwil. De voro kvar över lunch.

D. 19 nov. onsdag. Dr. Chiodera kom hit kl. 3 med en notarie och Gr. v. har nu skrivit under och testamenterat bort slottet.

D. 20 nov. torsdag. Kl. 10 reste Pr. L. till Brestenberg. Vi andra varit en stund i museet.

D. 21 nov. fredag. Pr. L. här mellan 3-4. Major Frick till middag. Dr. Brun på kvällen. Telegram från Dresden och till Pr. L.
Stadsrådet har avstyrkt inlagan om

arkivets flyttning till Bern. Fy, sådana gubbar som ej stodo vid sitt ord!

D. 22 nov. Lördag. Kl. 9 kom R. L. för att ordna telegram till Dresden. På kvällen kom svarstelegram att Greve Karl begär 100.000 Mark. Gren blev förargad.

D. 23 nov. söndag. Gren suttit inne hela dagen. Telegram till och från Dresden.

D. 24 nov. måndag. R. L. från Brestenberg. Umsaets ekonomiska ordnat. Dr. Chiodera kom i kväll från Dresden och har nu rapporterat. Allt är nu klarat där.

D. 25 nov. tisdag. Sett på Kunsthaus och Grossmünster.

D. 26 nov. onsdag. På f. m. i museet för att säga adjö till Prof. Lehmann och packa lådan som skall gå hem. Dr. Brun och Dr. Chiodera till middag.

D. 27 nov. torsdag. Kl. 11.45 från Zürich till Basel och vidare till Frankfurt. Där sovvagn.

D. 28 nov. fredag. På morgonen till Berlin. Åto där frukost och fortsatte genom Pommern till Sassnitz, svenska färjan över till Trelleborg, vidare Malmö, där vi togo nattåg och voro så åter i Stockholm lördagen d. 29 november 1924.

Resa till Schweiz 1925.

Grevinnan W. von Hallwyl, Grevinnan I. von Geijer, Margit von Geijer, Fröken A. Bergman, Professor U. Lithberg, H. Anderson, J. Pettersson och jag.

Gr-n, A. P. och jag foro från Stockholm onsdagen d. 2 sept. kl 8.15 e.m. Vid tåget voro som vanligt Ohlys, Glanmanns, Fröknarna Westman och Berglöf för att säga adjö och önska en lycklig resa. De voro utan blommor - förstås.

D. 3 sept. torsdag. Grn sov som alltid gott på tåget. I Malmö sammanträffade vi med Grn och M. v. G. och Fr. B. Vägen Trelleborg-Sassnitz sjögång så jag var sjuk. Sedan vidare genom Pommern till Berlin. Från Anhalterbahnhof hade vi ett förfärligt gammalt och kallt tåg. Som svar på våra anmärkningar fingo vi att de gamla tågen måste också begagnas.

D. 4 sept. fredag. Kommo på morgonen till Frankfurt och vidare till Basel i samma vagn. Kommo dit kl. 1/2 3. och gingo först till Historisches Museum för att som vanligt beundra hallwilerrumsfonstransom och skåpet för öfrigt. Sedan till fru Frei-Häupfli Rütimeyerstrasse 7 för att hälsa på

hemma och prata om Sverige och familjerna där.
Från Basel 6.12 e.m. till Zürich, Baur au lac, där man känner sig precis som hemma. Nästan hela hotellets personal var nere för att taga emot Gr.n. Vi skrattade så för oss själva. Gr.n och jag bo på gamla rummet 107, numera 133.

D. 5 sept., lördag. Genast på morgonen åkte vi till Landesmuseum, där de medhavda sakerna från Sverige packades upp och iordningsställandet av dem började.
D. 6 sept., söndag. Gr.n v. G., W. v G. och Fr. B. foro till Einsiedeln och vi andra till museet. Gr.n och jag foro på e.m. upp till Dolder, drucko te och foro sedan en liten tur omkring i gamla staden. Regnigt och kallt.
D. 7. sept., måndag. Som vanligt i museet. I dag ha börjats att elda i hotellet, så nu slippa vi frysa.
D. 8 sept., tisdag. Strålande väder. Fr. L. kommit i e.m.
D. 9 sept., onsdag. På f.m. i museet, men kl. 2 foro vi 8 man i 2 bilar till Schlass Kyburg. En vacker färd och vackert väder. På e.m. kom Dr. Chiodera.
D. 10 sept., torsdag. Kl. 1210 foro vi med bilar över Bremgarten, Reussthal, Seethal till Brestenberg och vidare till Schlass Hallwil.

Gingo omkring där och i kvarnen i ett par tim. och njöto. Sedan till Trostburg förbi Liebeck, Schafisheim. Alla dessa slott ha någon gång tillhört någon Hallwil. Grn ämnar köpa Trostburg. Sedan rasta åter till Hallwil och Brestenberg där vi stannade ett par tim., varefter vi återvände till Zürich. Kommo dit kl. 9 på kvällen mycket nöjda med den trevliga dagen. – I kväll spelades det flera nummer svensk musik.

D. 11 sept., fredag. På f.m. tåget till Bern. Schweizerhof. Medan Grn, Grn v. G., M. v G. och Fr. L. voro hos Major Fricks Schwarzthorstrasse 35 på te gingo Fr. B. och jag ut och tittade på staden. Det är alltid roligt att se på dess arkader, gamla brunnar och vackra utsikt. På kvällen gingo vi alla till Hôtel Bellevue och åto där middag. Vi skrattade, skojade och hade mycket roligt.

D. 12 sept., lördag. På f.m. gingo Grn och jag till Fru Gerber-von Werdt på visit och därifrån till museet (Bernisches Historisches Museum) för att titta på den utmärkta silversamlingen.
Hela staden är flaggprydd, ty en stor fest och lantbruksutställning går i dag av stapeln. Efter lunch samlades vi

alla med Mülinens i Kramgasse 10 I, där vi hade en bra utsikt att kunna se hela det långa festtåget som marscherade förbi. Det bestod av 2.500 människor, de flesta i var sin kantons nationaldräkt. Alla kantoner ~~p~~ voro representerade. Det spelades, sjöngs och skreks. Mot slutet av tåget voro även en del djur med. Grisar, getter, kor. Det hela varade i 1½ tim. och var mycket intressant att se. På e. m. reste Gr u. v. G. M. v. G. och Fr. B. till Lausanne och Rolle. Gr., Pt. L. och jag gingo till stora hallen på utställningen, där vi sågo på folklivet och hörde olika kårer från olika kantoner sjunga.

D. 13 sept. söndag. Kl. ½ 11 foro vi 5 med tåget till Aarau för att därifrån fara med bil en underbar väg. Sågo en hel del vackra slott och kyrkor: Schänkburg, Schänk von Casteln, Wildenstein, Wildegg, Königsfelden i Brugg samt Wettinger kloster. Det jag aldrig kan glömma är nunneklosterkyrkans i ~~Wett~~ Königsfelden korfönster. Framför det står man som i andakt. Likaså var borggården i Wildenstein något särskilt.

Wildegg är nyligen skänkt av en fru von Effinger till Schweiziska staten.
Kl. 7 e.m. kommo vi till Zürich, Baur au lac, storbelåtna med vår färd.
D. 14 sept., måndag. I museet. Till middagen var Dr. Brun här.
D. 15 sept., tisdag. Kl. 11.45 foro Gen., Pr.L., Dr. Chiodera och jag till Aarau där vi träffade Dr. Brun. Åto lunch och sedan gingo alla till das Bundesrat för att ordna om arkivet medan jag satt i Aarauerhof med tummarna inne i händerna, läste och frös. Det hjälpte icke ty gubbarna ville icke flytta arkivet från Aarau. Kl. 1/2 5 foro vi alla utom Dr. Brun till Lenzburg, där det skulle ordnas om vattenrätten med Aabachgesellschaft hos herr Bölfclinger. Han och hans fru bjödo på te i sin treuliga villa. Pr.L. for sedan till Brestenberg och vi andra till Zürich.

D. 16 sept. onsdag. I museet. På kvällen kommo Geijers 3 åter.
D. 17 sept., torsdag. I dag regn. Vi alla mellan 3-5 på manekänguppvisning i hotellet. Vådligt lustigt det hela. Till middagen kom Pr.L. som varit med Dr. Chiodera i Basel och Aarau. Han tror att det nu

skall lyckas med arkivets flyttning.
Under middagen dracks champagne med anledning av att det i dag är 15 år sedan grävningarna i Aballevil begynte. Vi skrattade hela kvällen och hade mycket roligt.
D. 18 sept. fredag. Gpn 2 gånger i museet och en liten titt i Pestalozzianum, ett museum med minnen från Pestalozzi. Kl. 6 kom Dr. Chiodera och Dr. Brun. Gpn skulle lämna en del fullmakter.
På kvällen hade vi så roligt så att Gpn skämdes för oss.
D. 19 sept. lördag. Kl. 7.17 f.m. gick vårt tåg som förde oss bort från Zürich och Baur au lac, där vi haft så gränslöst trevligt. Det var riktigt svårt.
Kommo till München kl. 3 där vi gjorde en rundtur omkring i staden. Kl. 5 måste vi skiljas från Geijers och var det förfärligt svårt. Jag grät våldsamt. De reste till Dresden och vi 4 till Nürnberg dit vi kommo kl. 9 e.m. Würtembergerhof. Fingo ett kallt, otäckt rum. Pr. L. stannade kvar i Schweiz, tror jag.
D. 20 sept. söndag. Kl. 10 gingo vi till Germanisches Nationalmuseum. De 2 1/2 tim. som

vi voro där, hunno vi antagligen endast med
halva museet. Det är ett gammalt kloster
med kyrka och korsgång. Efter lunch togo
vi en öppen bil, foro upp till die Burg,
där vi först sågo Heiden turm med kapell,
salar och den vackra utsikten. Så sågo
vi den 70 mtr. djupa brunnen samt die
eiserne Jungfrau och Folterkammer. Intres-
sant men hemskt. Från die Burg foro vi så
vidare och sågo Dürers staty, Dürers hus
utifrån, Sebalduskirche, utvändigt reliefer
av Adam Krafft och en portal med de
visa och fåvitska jungfrurna. Kyrkans
inre var mycket vackert. Den är numera
protestantisk. Das Sebaldusgrabmal av
Peter Vischer är särskilt berömd.
Därifrån vidare till den vackra brunnen,
Parler 1385-96 byggd av Heinrich dem Balier
samt en Neptunbrunn på torget fram-
för Frauenkirche. Frauenkirche är
en katolsk kyrka med en del vackra
fönster samt en träskulptur av Hans
Sachs. I oljelampan framme i koret
lyste en elektrisk lampa i stället för
en brinnande veke som jag alltid
förut sett i de katolska kyrkorna.
Sedan till Hans Sachs' hus, Historischer
Hof, en tur i gamla staden och hem

till hotellet. Nürnberg med sina byggnader och sin ringmur är en underbar stad.

D. 21 sept., måndag. Kl. 1/2 10 foro vi med bil från Nürnberg den 9 mil långa vägen till Rothenburg. Passerade bl.a. Ansbach, för porslinstillverkning där samt Heilbronn. Den senare en medeltidsstad med en undergörande källa, över vilken kyrkan nu är byggd. Nästan hela vägen hade vi regn, men då vi kommo till Rothenburg upphörde så småningom och sedan kom solen fram.
Kl. 12 stodo vi på rådhusberget och sågo på klockspelet, åto sedan lunch i Weisse Hirsch och kl. 1 började vår vandring omkring i staden.
Ringmuren har 33 torn och staden 9. Den inre ringmuren är den äldsta; den yttre byggdes på 1100-talet. Vi gingo en lång stund i svalgångarna och sedan sågo vi följande: St. Göransbrunnen, St. Jakobs Kirche, Franciskanerkirche samt Die Burg. Vandrade sedan omkring på gatorna in i en del patricierhusgårdar och andra gårdar. Hela promenaden varade i 3 tim. och vi njöto av allt det rent underbara som vi sågo.
Sedan återvände vi till Nürnberg och hade även på återvägen regn. Kommo fram kl. 1/2 7 e.m.

D. 22 sept. tisdag. I Germanisches Museum voro vi mellan kl. 10 - 1/2 1 och 2 - 4. Först då hade vi

hunnit igenom hela museet. Därefter togo vi en
bil och foro till Dürershus och krogen, där
Dürer och hans samtida brukade samlas.
Sedan sågo vi Lorenzkirche samt foro en tur
omkring i staden.
D. 23 sept. onsdag. På morgonen foro vi till St. Lo-
renzkirche, vilken vi grundligt beskådade.
Sedan foro vi förbi rådhuset, Brunnen till
en bokhandel och hotellet. Foro så kl. 11.15 f.m.
med tåget från Nürnberg över Lichtenfelz till
Eisenach, dit vi anlände kl. 3.40 e.m. Hotel
Rautencrantz. Så fort vi ätit foro vi till
Luthers rum, Annatal och gingo den långa
Drachenfels. Eisenach tycks vara en mycket
vacker stad, men vi ha ett förfärligt regn-
väder.
D. 24 sept. torsdag. Kl. 1/2 11 fingo vi efter åtskil-
ligt bråk en täckt bil och foro med den upp
till Wartburg och i regn sågo vi på den
vackra utsikten och gingo igenom det våldsamt
restaurerade slottet. Martin Luther och den
heliga Elisabeth voro de namn som hördes
och syntes överallt i Wartburg. Därifrån foro
vi till det på en annan höjd belägna Hainstein,
som nu ägs av en evangelisk förening och
skall d. 1 okt. öppnas för studerande svenska
och andra ynglingar. Gyn har genom Ärke-
biskop Söderblom skänkt mycket pengar dit.

På vägen ner till hotellet såg vi Frits Reuters hus. Efter lunch företogo vi en 3 tim. lång bilfärd in i Türingerwald till Haba Sonna, Liebenstein, Altenstein, det senare ett fursteslott, Ruhla och åter till hotellet.
D. 25 sept. fredag. På morgonen foro vi till Johan Sebastian Bach's födelsehem där nu är inrättat ett museum (musik). Sedan gingo vi runt Lutherstatyn och hem. Foro från Eisenach kl. 11. till Weimar dit vi kommo kl. 1 e.m. Åto lunch och så började galoppen. Sågo följande: Goethes gartenhaus, Goethes museum där han bott flera år till sin död 1802; sedan till Schillers hus, Schlossmuseum. Det senare sorgligt att se huru de fina parkettgolven fingo förstöras av alla besökandes skor och likaså hur sidenet på alla stolar var uppslitet. Sedan foro vi i ösande regn runt i staden och till hotellet för att så gå till fru Busch Louisenstrasse 21 på visit. Togo tåget från Weimar 6.30 e.m. och kommo till Berlin 10.30 e.m. Hôtel Kaiserhof.
D. 26 sept. lördag. Nästan hela dagen i Kaiser Friedrich Museum och njutit. På kvällen på teatern vid Königgrätzerstrasse och sågo: Wie es euch gefällt. Därefter superade vi i hotellets matsal, där dansen var i full

gång och eftersom vi ville se på den kommo vi sent i säng.
D. 27 sept. söndag. På morgonen foro vi från Berlin till Sassnitz, Trelleborg, Malmö. Där nattåg och kommo till Stockholm måndagen d. 28 sept. på morgonen.

Resa till Schweiz 1926.

Grevinnan W. von Hallwyl, Grevinnan E. von Eckermann, Professor U. Lithberg, J. Peterson och jag.

D. 17 juni, torsdag. Kl. 9 e. m. reste Gr. W., Gr. v. E., P. och jag från Stockholm. Roosvals och Professorskan Hellström voro nere vid tåget för att säga adjö.

D. 18 juni, fredag. På natten på tåget hade vi det kallt men för övrigt bra. Överfärden på färjan var utmärkt. Vi satte hela tiden ~~på~~ i salongen och njöt och sjön låg som en spegel. Hade sällskap med svenska sångare under ledning av Hugo Alfvén, vilka voro på väg till Wien. I Sassnitz behövde vi ej öppna våra kappsäckar för förtullning. Därifrån foro vi med tåget till Hamburg och voro där kl. 8.10 e. m. Kl. 8.45 e. m. foro vi från Hamburg med det tåg som skulle föra oss direkt till Basel.

D. 19 juni, lördag. Ha åter frusit. Det är förfärligt med deras kyla och inte voro bäddarna i det tyska tåget på långt när så bra som de svenska. Kommo till Basel vid 12-tiden, tvättade oss, åto lunch och foro till fru Frei-Häuptli samt togo tåget kl. 3.45 e.m. till Bern. Hôtel Bellevue-Bernerhof. Hu så kallt, regnigt och ruskigt där var! Begärde

genast att få in en kamin samt värmeflaskor i sängarna. Det är farfärligt att komma till Schweiz i slutet av juni och behöva frysa så.

D. 20 juni, söndag. På f.m. kallt och ruskigt men i e.m. skönt, varmt och soligt. Grn och jag tagit en promenad på Bundesterasse och suttit i solgasset på hotellets terass. Pr.L. kom hit kl. 2. Grn v. Mülinen och Fräulein Merz voro här på lunch och middag.

D. 21 juni, måndag. Grn och jag på visit hos Fru Gerber-von Wattt. Grn, Grn v. E. på visit hos von Fischers och vi alla utom P. på te hos Grn v. Mülinen

D. 22 juni, tisdag. Kl. 1/2 9 foro Grn, Grn v. E, Grn v. M., Pr.L. och jag med bil (fräulein Merz och P. med tåg) till Murten. Redan innan vi kommo fram till staden anade vi vilken massa av människor som skulle dit. Strax utanför Murten träffade vi på arkitekt Petit-Pierre, en av arrangörerna, vilken på ett rörande sätt ~~satt~~ tog verklig hand om Grn. På vår bil satte han Officielle och följde sedan med oss genom hela staden ända fram till monumentet där en högtidsstund skulle hållas. Der Bundespresident höll ett utmärkt tal och efter ännu ett tal, bön, sång och musik var den stämningsfulla akten

slut. Alla voro mycket vänliga och artiga emot Grn; även den till Hans von Hallwil klädde ryttaren ~~sad~~ Dr. Bircher kom fram för att trycka Grns hand. Därefter foro vi in till staden till där för oss bjudna reserverade platser, varifrån vi sågo det storartade festtåget. Alla de kantor och deras fältherrar m. fl. som 1476 deltagit i slaget vid Murten voro här representerade. Bubenberg, Hallwil, Waldman m. fl. Hela tåget var storartat ordnat, något som schweizarna äro utmärkt kunniga i. Då de 2 gånger passerat förbi åtföljdes vi av den snälle arkitekten till den väl restaurerade kyrkan. Alla gatorna voro packade med människor, så det var mycket svårt att tränga sig fram.

Sedan åto vi lunch på Hôtel Kreuz och kl. 4 voro vi bänkade högt uppe på en estrad för att åse festspelet. Vi fingo först ett par ordentliga regnskurar, men sedan höll sig vädret bra under de 2½ tim., som det något långtråkiga spelet varade. Därifrån togo vi vägen, så vi fingo se och beundra den gamla stadsmuren, till hotellet.
Kl. 9 voro vi sedan åter i farten. Sutto då på en båt ute på Murten sjön och njöto av den verkligt storartade illuminationsfesten. Hela staden var eklärerad

och det på ett sällsynt vackert sätt. Vi hade det särskilt bra eftersom Gyn med sällskap var inbjuden till regeringens båt, på vilken även fanns musik. Först kl. 1/2 12 lämnade vi Murten och foro till Bern, utmärkt nöjda och storbelåtna med dagen och övertygade om att vi aldrig mera få se något sådant. Väl återkomna till Bern kände vi oss alla, utom Gyn, trötta efter den ansträngande men givande dagen.

D. 23 juni, onsdag. Före lunch i Berner Museet och på e.m. såg vi en del av samma festtåg som i Murten. Det var arrangerat för insamlandet av pengar till de stackars människorna i Uri, som genom ett fruktansvärt oväder blivit hemlösa.
Kl. 5.30 e.m. foro vi från Bern med tåget till Aarau och därifrån med bil till Brestenberg. Här är underbart! Vackert, vilsamt och hemtrevligt.
D. 24 juni, torsdag. Före lunch satto vi i solgasset och njöto. Dr. Bosch kom till lunch. Kl. 2 foro vi med bil till Grevskapet Farwangens gränsstenar, så vidare till Sarmenstorf. Där i prästgården förvaras den mässbok i vilken står om den mässa som varje år läses över Hallwilarna

År 1311 betalade Johannes von Hallwil till kyrkan
för en mässa som skulle läsas över honom och
hans syster. Senare har det förnyats och nu
läses det över alla Hallwilar. Det var mycket
intressant att se den gamla boken vilken
dock endast är en kopia av den äldsta.
Sedan fortsatte vi till Galgenhügel, Gerichts-
platz, landningsplatsen vid sydändan
av Hallwilersee, hela västra stranden
förbi slottet till de 4 lindarna och hem
till Brestenberg. På kvällen sutto vi fram-
för brasan och hade det skönt och trevligt.
Regnigt och kallt ute.
D. 25 juni, fredag. Efter lunch foro vi ner
till slottet, gingo grundligt igenom det och
kvarnen för att se hur den och Widmers
bostad såg ut. Detta allt tog en 4 tim.
Därefter gingo vi in till Häussermanns
på visit. Hela dagen ösregn, men på kvällen
härligt månsken då jag var ute i trädgården
i njöt.
D. 26 juni, lördag. Härligt, strålande väder.
Kl. 11 rodde vi i 2 båtar den vanliga vackra
vägen över sjön, genom kanalen och runt
slottet. Voro sedan inne en stund på
slottsgården och gingo runt omkring i parken.
Efter lunch gingo Gr. v. E. och jag, medan
de andra åkte, upp till Eichberg, drucko

surt vin och hade för övrigt en skön stund. Därifrån har man en underbar utsikt över hela Seetal. Foro sedan ner till Holliger Lämi, en fin schweizerrestaurant där vi blevo serverade vin av dottern i huset. Så åter till Brestenberg och därifrån kl. 6 med bil över Reuss, Bremgarten till Zürich. Baur au Lac. På kvällen måste vi sitta inomhus, ty ute var det alldeles för kallt.

D. 27 juni, söndag. Efter lunch foro vi med bil till Kappel, en 1200-talskyrka som genom reformationen förstörts. Men den har dock en del vackra saker kvar, såsom taket, korstolarna, en del freskomålningar. – Flera Hallwilar har skänkt pengar till kyrkan. Sedan sågo vi Denkmal över Zwingli som stupade vid Kappel 1531. Foro så åter till Zürich genom en vacker trakt på Zürichersjöns västra sida. Det var en ovanligt vacker dag med vackra skuggor och vackra dagrar. Överallt höll lantbefolkningen på med att köra in hö, trots söndagen.

Gyn fick i dag en korg med frukt av hotellets ägare, herr Kracht.

D. 28 juni, måndag. På morgonen reste Ph. L. till Basel. Vi andra gingo till museet för att där ordna och ändra en del. Dit kommo Dr. Brun, herr Frei och Professor Lehmann

för att hälsa på Gr-n.

D. 29 juni, tisdag. På morgonen kom en pojke in på rummet med 2 böcker (das goldene Buch) och ett brev från direktör Schmid som bad att få Gr-ns namn inskrivet i böckerna. Både före och efter lunch voro vi i museet. På vägen däri-från stannade vi hos Henguerin för att äta glass. På kvällen kommo Gr-n v. Mülinen och fräulein Merz hit.

D. 30 juni, onsdag. I museet, förstås. På e.m. gingo Gr-n och jag Bahnhofstrasse upp och ner. Sedan satte vi oss i hotellets trädgård ett par tim. och slöade.

D. 1 juli, torsdag. Gingo på f.m. omkring en stund i Landesmuseum. På e.m. reste Gr-n v. E. till Luzern, Mülinens någon annan stans. Då tyckte vi andra att det blev för långrandigt så vi gåvo oss ut på en biltur. Foro till Greifen-see och sågo där en Wohnbergfried som är byggt på en sandstensklippa. Därifrån foro vi till Uster, en Bergfried från 900-talet och omkring vilken man nu byggt ett skalhus. Vi voro ända uppe på det påbyggda tornet, där det fanns en riddarsal och överst ett galleri, varifrån man har en härlig utsikt. Sedan foro vi ner förbi Pfäffikon utefter östra stranden av Zürichersee och kom, stor-belåtna med vår trevliga och vackra färd.

D. 2 juli, fredag. Före lunch gingo vi till museet för att hälsa på Prof. Salomon. Följde sedan Gra v. Mülinen och Fräulein Merz, vilka foro åter till Bern glada över sin vistelse i Zürich och tacksamma mot Gra som bjudit dem.
Efter lunch, som vi åto ute, foro vi med bil till Schaffhausen och Rheinfall. Där var vackert och storartat. Vi hade varit kl. 3 och voro åter kl. 7, då Dr. Chiodera väntade på Gra och Ph.L. Han stannade till middag och likaså var Dr. Brun inbjuden. Vi sutto på kvällen länge uppe, pratade och hade ganska trevligt.
D. 3 juli; lördag. Före lunch gjorde vi en tur i museet samt sade adjö till Herr Frei. Kl. 2 lämnade vi hotellet; hela personalen var på benen för att tacka Gra för alla dricks pengar. Dir. Schmid gav Gra choco-lad och persikor, som vi andra sedermera åto upp. Vid stationen beslöt Gra att resa direkt hem i stället för att som förut sagts stanna i Berlin.
D. 4 juli söndag. Resan gick bra. Åto frukost i Bristol hotell, Berlin; fingo en svensk vagn därifrån. Hade sällskap med flera svenskar, bland andra Dr. A. Lichtenstein, samt Göta Ljungberg, med vilken vi också hade sällskap på vår utresa.

Kommo söndagskvällen kl. 9.30 till Malmö, där ifrån Gru v. E och Ph.L. Ernst P. foro till Stockholm, medan Gru och jag satte oss i Gru's bil för att åka till Hildesborg där vi voro kl 11 e.m.

Resa till Schweiz, Belgien och Holland 1927.
Grevinnan W. von Hallwyl, Professor U. Sitkberg,
K. Andersson, J. Pettersson och jag.

D. 4 juni, lördag. Pingstafton. Kl. 8.40 e.m.
reste Grv., A. och P. från Stockholm. Jag hade
rest på morgonen till Tranås och på natten
steg jag på Grvs tåg. Pr. L. reste med ett
senare tåg: 9.25 e.m.
D. 5 juni, söndag. I Malmö på morgonen voro
vi alla 5 samlade. Hela färden ner till
Schweiz gick utmärkt. På tåget, på färjan,
på tåget till Berlin, Stettiner Bahnhof, på
nattåget från Potsdamerbahnhof ner till
Basel, dit vi anlände måndag d. 6 juni kl. 1/2 12.
Bodde som alltid på Schweizerhof, hälsade
på Fru Frei-Häuptli och togo tåget 2.55 e.m.
till Zürich. Hôtel Baur au lac togo med
vanlig förtjusning emot Grv. Blommor
och frukt från Dir. Schmid stodo på
rummet.
D. 7 juni, tisdag. På e.m. foro vi till Landesmu-
seum för att vara med om de 2 st. 5 meter-
långa gravvagnarnas uppackning. Det hela
bestod av 129 kolli och allt staplades
upp på gården. A. P. och flera gubbar
från museet hjälptes åt.
D. 8 juni. Onsdag. Från kl 10-1 och 2-6 i

museet och ordnat glasskärvor. Åt lunch i St. Gotthard, som ligger nära museet. Hur bestäckt bort där för alla dagar.
D. 9 juni, torsdag. I museet.
D. 10 juni. fredag. I museet. Öregn.
D. 11 juni lördag. I museet. Pr.L. till Brestenberg.
D. 12 juni söndag. Kl. 11 foro Gru. A. P. och jag med bil till Brestenberg, där vi träffade Pr.L. Efter lunch foro vi nu till Schloss Hallwil, där vi med fasa såg de illa restaurerade trapporna. I Kvarnen gicks det igenom allt som skall restaureras, för den är nästan förfallen. I hällande regn fortsatte vi sedan färden utefter Hallwilersjöns västra sida och sedan vidare till Münster och Sempach, där slaget 1386 stod mellan Österrike och Schweiz och där Arnold von Winkelried föll. Även två Hallwilar stupade där, men kämpade på Österrikes sida. Vidare till klostret Muri (numera seminarium), där Onkel Frans på sin tid noggrannt tog ut de 14 dagars fri vistelse, som var ett previlegium för alla Hallwilar. Därifrån vidare hem till Zürich. Under färden blev vädret så småningom riktigt bra.
D. 13 juni, måndag. I museet.
D. 14 juni, tisdag. Det sista av skärvorna upp- och nerpackade. Alla hopsatta kärl

upplockade och delvis insatta i skåpen. Åtit middag ute i kväll.

D. 15 juni, onsdag. Snickare och tapetserare arbetat i museet.

D. 16 juni, torsdag. I museet. +27° C.

D. 17 juni, fredag. På f.m. en förfärlig hetta; på e.m. regn och åska. Pr. L. for upp till Uetliberg för sin astma.

D. 18 juni, lördag. I museet 4 tapetserare som arbetade ända till kl. 1/2 5 e.m. Middag åto vi inomhus, för ute var endast 14° C. Dr. Brun eftertelefonerades och kom på några tim. efter middagen.

D. 19 juni, söndag. Hela f.m. sutto vi och slöade, men kl. 1/2 3 foro vi ut på en bilfärd. Först förbi Wettingen genom Baden till Mellingen; foro över den lilla stadens 1100-talsbro som nu snart skall rivas. Så förbi Lenzburg till Wildegg för att se på trapporna där. Sedan till Habsburg samt över Brugg och Baden hem. Regn och sol omväxlande.

D. 20 juni, måndag. Pr. L. och Arkitekt Fietz varit i dag i Hallwil för att ordna om kvarnens restaurering. Kl. 8 kommo Grevinnan Tarnea von Mülinen och Fräulein Paula Merz till Zürich, bjudna av Grv.
Dr. Brun var här en stund på kvällen.

D. 21 juni, tisdag. I museet. Riktigt varmt så vi ha suttit ute till middagen och hela kvällen.
D. 22 juni, onsdag. I museet. Professor Hess till middagen ute på terassen. Senare något åska och regnigt väder.
D. 23 juni, torsdag. Pr. L. sagt till sängs. Halsfluss. Fr. Marz och jag sprungo efter middagen på Bio Palace och sågo Die aufopfernde Mutter.

D. 24 juni, fredag. I museet, som vanligt. Ha haft något arbete med metallen. På f. m. reste Gr. v. v. Mülinen och Fr. Marz till Bern.
D. 25 juni, lördag. Pr. L. bättre. Till middagen kommo Major och Frau Frick-Mülinen, vilka för tillfället äro i Zürich. I kväll är det stor bal i hotellet med anledning av Seenachtfest, vilken dock ej blev av för det dåliga vädrets skull.
D. 26 juni, söndag. Kl. 11 träffade vi Frau Frick vid museet, för hon ville se Hallwilsamlingen. Efter lunch foro Grn, A., P. och jag ut med den vanliga bilen (Chaufför Monier's). Först utefter Zürichersees västra strand och vidare till Menzingen ett nunnekloster som huvudsakligast är skola. Vi voro inne i kyrkan och Grn gav 20 francs till nunnornas mission.
Foro vidare till Zug och utefter Zugersees

östra strand var till Arth som ligger vid sjöns sydända. Foro utmed Arths och Rigis fot och vidare västra sidan av sjön till Küssnacht, där Wilhelm Tell lär ha dödat fogden Gessler. Därifrån vidare norrut till Cham. Så förbi den lilla sjön Türlen och kom till Zürich. En härlig färd genom en underbar trakt. Dessutom var vädret strålande.

d. 27 juni, måndag. Hyllorna i mittmontern ha i dag satts upp. Fru talat en stund med Dr. Chiodera. På f.m. var här 13°C.

d. 28 juni tisdag. Fru von Eckermann är i Gellivare, Lappland för att där se på solförmörkelsen och har telegraferat att där är 29°C. Atlanterflygaren Chamberlin skulle komma hit från Warschau. Hade beställt rum och en stor bankett var ordnad till hans ära. Men då vi kl. 1/2 11 gingo till sängs var han icke kommen, utan festen hölls utan honom.

d. 29 juni. Chamberlin farit från Warschau i går kl. 11, kom till München kl. 8 och stannade där över natt. Kom i dag till Zürich och stannade på flygplatsen en 20 minuter för att så fortsätta till Bern.

I museet arbetas det ordentligt, för det skall vara färdigt d. 7 juli. Pr.L. i Hallwil på f.m.

D. 30 juni, torsdag. Till middagen var Dr. Chiodera bjuden och efter den talades det om Hallwiler-sjöns gränser och om naturskydds föreningen. Pr. L. arbetade mycket för att få de sakerna uppklarade men Chiodera tycks vilja förlänga dem. Fräulein von Meyss var här för att tala med Gru om Schmit, som hon lånat över 100.000 francs.

D. 1 juli fredag. Dr. Chiodera kom kl. 5-6 till museet. Han kom med begärda kontraktet med Naturskyddsföreningen. Det fick delvis ändras. Och så meddelade han att sjöns gränser voro klara, vilket Häussermann förut hade sagt till Pr. L. Detta allt skall Pr. L. och Ch. om måndag fara till Brestenberg och klara. I dag hällande regn och blåst samt 12° C.

D. 2 juli lördag. Kl. 11-12 voro Gru, Pr. L. och jag i ett medicinskt museum som för tillfället var inrymt i Polytechnicums torn.
På kvällen Seenachtfest. Vi sågo på det storartade fyrverkeriet samt på dansen till kl. ½1. Regn och blåst.

D. 3 juli söndag. Kl. 10 - ½1 arbetade vi i museet. Kl. 2 hämtade Professor Hagi oss i en Packard-bil och körde oss först till Kyburg som nyligen är restaurerat - för mycket t.o.m. Sedan foro vi till slottet Hagi som ägs

av Pr. Hagi. Det sågo vi grundligt igenom. Slottet är just nu under restauration. I en av de gamla salarna bjödos vi sedan på vin och bakelser. Därefter åkte vi hem till Baur au lac, utmärkt nöjda med den trevliga och vackra dagen. På kvällen kom Professor Hess, tydligen för att tala om sin svägerska Fräulein von Wyss.

D. 4 juli, måndag. Falke, Europas främsta kännare på keramik, och tysk var någon timma i museet och såg med intresse igenom utgrävningarna. Pr. L. och Chiodera i Hallwil. I kväll är det en amerikansk bankett på hotellet.

D. 5 juli, tisdag. I museet voro på e. m Häussermann, Bosch och Fritz, komna från Brestenberg. Till middagen var här Professor Lehman, chefen för Landesmuseum.

D. 6 juli, onsdag. Till middagen voro här Professor och Fru Hagi. - 32° C.

D. 7 - 7 - 1927, torsdag. I dag var det en stor dag. Landesmuseums styrelse ha tagit emot die Sammlung von Hallwil. De 8 herrarna voro mycket intresserade och framför allt överraskade att samlingen var så stor och så värdefull. Det har väntats på dessa utgrävningsfynd i många år och t. o. m kom det ryktet ut att alla skärvor förstörts

i Stockholm för att dölja skandalen, den skandalen att ingenting av värde funnits i slottsgravarna. Därför var det särskilt roligt att nu få visa vilka saker av stort värde som funnos och roligt att en del av herrarna verkligen också förstod att uppskatta det.

D. 8 juli, fredag. Häussermann och Fritz kommo från Brestenberg och stannade över middagen. De hade med sig klara papper om sjöälten. För en gränsdel, som egentligen tillhör Gr. men som ej är utstakat, har av den bonde, som är närmaste granne, begärts 200 frs. Om han får den summan har han lovat att icke bråka. Detta är ryslig afvärskämt handlat av honom, men Gr. betalar för att få ett slut på denna sak.

D. 9 juli, lördag. Endast arbetat i museet som vanligt.

D. 10 juli, söndag. Arbetat både på f. m. och e. m. Störtregn.

D. 11 juli. Kl. 1/2 10 foro vi alla 5 med bil över Lenzburg till Hallwil, där det genast ordnades med alla porträtt i gipstryck som skola sättas upp i slottet. Medan de andra arbetade låg jag och latade mig under linden på slottsgården. Efter ett par tim. foro vi till Brestenberg

för att äta lunch och rodde sedan i 2 båtar den alltid lika vackra vägen till slottet. Pr.L. rodde vår båt, för pojken som skulle ro den var oduglig. Sedan arbetades det vidare i slottet och den under restauration varande kvarnen besågs tills det från Brestenberg beställda kaffet kom och vi alla samlades i parken och njöto av den härliga drycken och det vackra vädret. Kl. 1/2 7 foro vi från Hallwil den närmaste vägen över Reuss och Bremgarten till Zürich. A. och P. stannade kvar för att sätta upp tavlorna. Vi andra resa i morgon dit igen, för att se tavlorna uppsatta, såvida icke Fru Häussermann, som ligger sjuk, blivit sämre.

D. 12 juli, tisdag. Arbetade i museet till kl. 4. Kl. 5 foro Gru, Pr.L. och jag med bil över Ammerswil, där vi sågo på ett 1600-tals härbre, till Hallwil. Där gingo vi rundt i alla rum. och sågo även på tavlorna som nu voro uppsatta. Sedan foro vi upp till Brestenberg och sade farväl till Häussermann. Det avskedet var mycket vemodigt. Kommo till Zürich först kl. 10 e.m.

D. 13 juli, onsdag. I museet.

D. 14 juli, torsdag. Nu är allt i museet färdigt. Gru, Pr.L. och vi andra äro förtjusta. Det ser mycket vackert och bra ut altsammans.

dagen till ära drucko vi champagne till middagen.
I morgon lämna vi Zürich.
D. 15 juli, fredag. Före lunch i museet, där allt såg snyggt och trevligt och fint ut. Under tiden vi voro där kom Dr. Chiodera för att säga adjö. Efter lunch i en juvelerarebod för att hjälpa Pr. L. att köpa ett smycke till sin fästmö, sedan till silversamlingen i Landesmuseum och en tur i gamla stan; det enda vi sett av staden under vår långa vistelse här. Foro kl. 6 e.m. från Baur au lac och 6.26 från Zürich till Bern dit vi kommo 9.5 e.m. Schweizerhof.
D. 16 juli, lördag. Kl. 10 foro Gm och Pr. L till Arkivet i Rådhuset. Kl. 11 hämtade jag dem då de foro till von Fischers på ett kort besök. Till lunch voro Major och Fru Frick samt Dr. Brun. Kl. 2 foro vi alla 5 till Basel, varifrån efter någon tim. Pr. L. reste direkt hem till Stockholm för att gifta sig ~~med~~ och vi andra foro 7.46 e.m med nattåget till Köln
D. 17 juli, söndag. Anlände till Köln kl. 6 f.m., togo in på Excelsior, samma ägare som Baur au lac. Kl. 10 togo vi en bil och foro till Ostasiatisches Museum där vi gingo omkring i 3/4 tim. Åkte sedan runt i gamla stan och nya, sågo St Gereonkirche och Domen. Eftersom det var söndag och det

predikades kunde vi ej se mycket av kyrkornas inre. - Kl. 2 foro vi vidare till Brüssel, dit vi kommo kl. 1/2 8. Bo på Palace Hôtel, alldeles intill järnvägen. Detta hotell har 400 rum. Hu!

D. 18 juli, måndag. Kl. 1/2 11 foro vi med bil och en tysktalande rysk chauffeur först till Palais des Beaux-Arts och sågo de gamla målningarna. Sedan till justitiepalatset, Hôtel de Ville, skrågus och andra vackra byggnader vid Grand' Place. Så till St. Gudule, kyrkan där Prinsessan Astrid och Kronprins Leopold vigdes. Vidare till en spetsbod i närheten av kyrkan. Efter lunch till Laeken med kungliga slottet och den okände franske soldatens grav som i går hade invigts, samt monument över Leopold II. Sedan till Bois de la Cambre, genom den och till Waterloo och sedan direkt hem.

D. 19 juli, tisdag. Kl. 1/2 11 foro vi med bilen till rådhuset (Hôtel de Ville). Därinne övervoro vi en vigselceremoni. Sedan ut till Tervueren med Palais Colonial. Efter lunch gingo vi omkring i Botaniska trädgården som ligger alldeles intill hotellet. Ett par gånger på e.m. gjorde vi små promenader och på kvällen med bil till nöjesplatsen som var starkt illuminerad, samt till Grand' Place,

där det spelades.
D. 20 juli, onsdag. Kl. 10 med bil till Gent (Gand) Hôtel de la Poste. Sågo under dagens lopp: St. Bavo, Hôtel de Ville, Château des Comtes de Flandre, Musée des Beaux-Arts, Rabat samt gamla stan. Hela staden är full av positivspelande italienare.
D. 21 juli, torsdag. Till Beffroi (Bergfrid) Halle aux Draps, Skeppargillets hus samt runt i gamla stan, jag tror 17 gånger.
Kl. 12 foro vi från Gent till Brügge. Hôtel de Flandre. Ha där sett: St Salvator, Notre-Dame, Memlings tavlor och Ursulaskrinet i Hôpital St Jean, Musée communal des Maîtres Anciens, Hôtel de Ville, Chapelle du Saint-Sang samt le Beffroi.
D. 22 juli, fredag. Kl. 10.30 f.m. foro vi med tåget till Ostende. Hôtel Continental. Sågo i Ostende följande: Badlivet eller rättare sagt strandlivet, parc Leopold, Kursaal, Kronprinsparets villa, foro med bil norrut nästan ända till Blankenberge. Passerade på vägen Prinsessan Astrids barnhem. Sedan foro vi söderut till Nieuport. I hela denna trakten voro under världskriget tyskarna belägrade. Togo tåget 6.21 e.m. till Antwerpen dit vi kommo kl. 9.15 e.m. Bo Grand Hôtel.

D. 23 juli, lördag. Ha i dag sett Katedralen
(Notre Dame), St Jacques, Musée Plantin-
Moretus, Musée Royal des Beau-Arts samt
Börsen.
D. 24 juli, söndag. På f.m. i Parken, Zoologiska
trädgården, Katedralen, St Jakobskyrkan,
Museet. Kl. 2 lunch och kl. 3.30 e.m.
tåget (Pullmanvagn, expresståget Paris-Am-
sterdam) till Haag kl. 6. Hôtel des Indes.
O, så skönt att vara i Holland!
D. 25 juli, måndag. Ha varit 2 gånger i Mau-
ritshuis och så i Huis ten Bosch, samt ute
vid Scheveningen. Sågo på badlivet, voro i
Pavillon, där 2 atleter uppträdde, voro i
Kursaal, där inga spelsalar funnos. Bra väder
och massor av badande, dock ej på långt när så
många som i Ostende.
D. 26 juli, tisdag. Tagit en liten åktur omkring
i Haag. Ha sett Sydhollands guvernements-
hus, teatern och varit i Mauritshuis.
Även varit i Brediusmuseum. Bredius var
förut direktör för Mauritshuis. Han har
skänkt sitt hus och sina tavlor till
staten och bor själv i Monaco.
Foro med 2.7-tåget till Amsterdam. Am-
stel Hôtel. Genast efter framkomsten
togo vi en bil och åkte till Riksmuseum
('s Rijksmuseum). Gingo igenom de gamla

samlingarna tills museet kl. 5 stängdes. Då åkte vi omkring i staden till judekvarteret, hamnen och Kalverstraat.
D. 27 juli, onsdag. Ett grundligt besök i Riksmuseum. A. och P. till Marken. På kvällen i Vondelpark.
D. 28 juli torsdag. För 3dje gången i Riksmuseum och sedan till Rembrandtshuis. Efter lunch till Stadtmuseum (Stedelijk museum) Där voro modernare tavlor, men det intressantaste var Sophia Augusta-Stiftung. Där funnos i montrar massor av silverleksaker samt smycken. Dessutom sågo vi möbler, klockor m.m. Sedan till Riksmuseum för att se de nyare tavlorna och porslinet. Och därefter en lång åktur omkring i staden.
D. 29 juli, fredag. Kl. 10 med bil till Haarlem, där vi sågo kyrkan St. Bavo, Rådhuset, Fleischhalle, Frans Halsmuseum, Teyler Museum samt parken. Detta allt var klarat samt vi åter i Amsterdam till kl. 1/2 3, då vi fingo äta lunch och därefter sågo vi igenom Kolonialmuseum och Zoologiska trädgården.
D. 30 juli, lördag. Kl. 8.28 f.m. foro vi med tåget från Amsterdam till Hamburg, dit vi voro kl. 4.3 e.m. Palast Hôtel.

Foro genast ut till Hagenbeck, där vi gingo omkring i ett par tim. och njöto obeskrivligt av att se de vackra och trevliga djuren, vilka sågo ut att trivas utmärkt bland de ypperliga anordningarna. Därifrån åkte vi ner till hamnen och åter till hotellet. Mycket hett.
D. 31 juli, Söndag. På f.m. åter till Hagenbeck där vi i en fyrfärlig katta sågo igenom allt det vi ej hunnio med i går. Efter lunch foro vi till Erika och Georg Hayn, Louisenweg 6, hos vilka vi sutto i flera tim. och pratade och hade gränslöst trevligt. På kvällen voro vi åter tillsammans och åto då middag på Esplanad Hotel.
D. 1 aug., måndag. Vid 9-tiden på morgonen togo vi tåget (svensk vagn) från Hamburg till Sassnitz, färjan till Trelleborg (bra överfart) och tåg till Malmö, där Lindqvist hämtade Gru och mig med bilen och vi foro på utmärkta vägar på 1 tim. till Hildasborg där vi voro framme kl. 11 på kvällen. A. och P. foro med tåget till Stockholm.

Resa till Schweiz 1928.

Grevinnan W. von Hallwyl, Grevinnan och Professor J. Roosval, Herr R. de Maré, K. Andersson, J. Pettersson och jag.

D. 18 juni, måndag. Kl. 9.25 e.m. reste Grev., Grev. och Pr. R., A., P. och jag från Stockholm. Kyrkoherde Ohly och Fröknarna Westman och Berglöf voro nere vid Centralstationen för att säga adjö.
D. 19 juni, tisdag. På färjan Trelleborg-Sassnitz var det kallt, så Grev. tog sig en hytt, där det var varmt och skönt. I Bergen mötte Fräulein Anne-Marie Kempe som följde med till Greifswald. Till Hamburg kommo vi kl. 8.10 em. och foro därifrån kl. 9 e.m.
D. 20 juni, onsdag. Kl. 12 anlände vi till Basel, togo som vanligt in på Schweizerhof. Åto lunch, sågo på silversamlingen i Historisches Museum och foro därifrån till Frau Frei-Hämpli. Efter någon timma åkte Grev. och jag till hotellet för att vila, medan Grev. R. och Pr. R. kommo först strax ~~efter~~ innan tåget skulle gå. Vi foro från Basel kl. 6.30 e.m. och kommo till Zürich kl. 8 e.m. Naturligtvis voro alla i Baur au lac förtjusta över att återse Grev. Vi voro något trötta efter den långa resan. Gladde oss ~~åter~~ att vara i Baur au lac där vi känna oss som hemma.

D. 21 juni, torsdag. Kl. 11 foro vi alla med bil till Schloss Hallwil. Där ordnade Gren med Arkitekt Blum om korkmattor och kordonger som skola anordnas i de båda slotten för att skydda golven. Lunch åto vi i Brestenberg och den smakade härligt. Sedan satto vi i trädgården och njöto av grönskan och den sköna värmen. Det var den varmaste och soligaste dag vi varit med om i år. Kl. ½7 for vi med bil över Baden till Zürich. A. stannade i Brestenberg för att arbeta med vid korkmattornas iläggande i Hallwil.

D. 22 juni, fredag. Voro på f.m. i Landesmuseums Hallwilerrum. Har för övrigt slöat i hotellet och på Musikgården. På kvällen var Doktor Bruun här.

D. 23 juni, lördag. På f.m. hos Grieder och sökt ut klänningar. Sedan i Landesmuseum för att se på silversamlingen. Kl. 4 mötte vi H. de M. som kom från Paris.

D. 24 juni, söndag. Kl. 11 åkte vi till Museet för att H. de M. skulle se på Hallwilerrummet och sedan åkte vi upp till Dolder där vi njöto av den vackra utsikten samt åto lunch. Kl. ½3 kom den beställda bilen som körde oss till Kappel, där vi sågo igenom kyrkan. Sedan foro vi en lång omväg utefter Zürichersee och kommo kl. 6 e.m. åter till Baur au Lac.

D. 25 juni, måndag. Kl. 10 åkte vi med en bra bil till Brestenberg. Därifrån rodde vi i 2 båtar över sjön, genom kanalen och runt slottet. Gingo igenom båda slotten och bilade sedan till de 4 lindarna och till Brestenberg, där vi på terrassen åt lunch.
Därefter bilade vi med Häussermann till Sarmenstorf för att se på boken, däri hallwilermässan, som läses varje Trettondag, är skriven. Från Sarmenstorf foro vi till Gerichtsplatz och Galgenhügel samt till Brestenberg, där vi en stund vilade ut. Foro så till kvarnen och parken. Sedan fortsatte vi med bilen utefter sjöns (Hallwilersee) västra strand och förbi Zugersee samt kommo till Zürich kl. 8 på e.m. En mycket vacker och trevlig dag, men de 30° C. voro nästan väl besvärliga.

D. 26 juni, tisdag. Pr. R. for på morgonen till Cur. På f.m. kom Herr Kehrer på ett kort besök. Han hade vid 6 års ålder sett Gen i Bern, där hans far hade porslinsaffär i Gens svärföräldrars hus. Nu var han så glad över att åter få se Gen. Kl. 3 foro vi med bil runt Zürichersee. Senare gjorde Gen och jag en helt liten promenad. Pr. R. kom åter till middagen. Vackert väder förutom en stunds störtregn.
D. 27 juni, onsdag. Kl. 2 foro Gen, Blum, en tapetserare och jag till Hallwil för att där ordna om stolpar och kordonger. 130 styckem stolpar, vardera

vägande 15 kg., äro beställda. Voro någon timma i Hallwil, varefter vi återvände till Zürich.

D. 28 juni, torsdag. Kl. 7.45 f.m. foro vi med tåget till Bern, vilket tog 2 tim. Åkte genast till Staatsarchiv och pratade länge med Herr Kurz. Sedan foro vi nerför Kramgasse till Björnarna och matade dem med morötter. Åkte så till Münster och Zeitglockenturm, för att kl. 12 höra och se på klockspelet. I Bellevue-Bernerhof, där Grn hade ett rum, åto vi lunch. Sedan gjorde Grn och Roosvals visit hos von Tscharners.
Till Historisches Museum kommo vi först kl. ½ 4, men Grn ville endast se silvret och gobelinerna.
Efter en stunds vila i hotellet togo vi tåget 5.30 e.m. och kommo till Zürich 2 tim. senare. Med samma tåg kom Grn von Mülinen från Baden, där hon hälsat på sin son och sonhustru. Hon är bjuden av Grn att vara några dagar i Zürich.

D. 29 juni, fredag. Grns 4 gäster reste kl. 2 med bil till Konstans och Reichenau, medan Grn och jag stannade kvar för att hela dagen ha det vilsamt och skönt i hotellträdgården. Kl. 8 kommo alla, utom Pr. R., åter.
D. 30 juni, lördag. Till lunchen kom Pr. R. tillbaka. På e.m. voro de unga von Mülinens på visit. Till middagen kom fru von Erlach-von Mülinen

och var med oss om den stora Seenachtfesten och ~~den~~ invigningen ~~av~~ hotellets utvidgning. Vi hade mycket trevligt och illuminationerna vid sjön voro storartade. Hela dagen har vädret varit vackert (30° C) och Gyn har suttit och njutit i trädgården. H. är nu färdig med korkmattorna i slottet.

D. 1 juli, söndag. På morgonen reste H. d. u. till Basel och Paris. Vi andra foro till Munkklostret Wettingen och sedan till Nunneklostret Königsfelden för att i det senares kyrka se på de vackra glasmålningarna. Drottning Agnes har stiftat klostret och där finns också hennes privata kapell.

D. 2 juli, måndag. Kl. 10 f.m. foro Rooswals med flygmaskin från Zürich. Vi följde dem ut till flygplatsen och sågo deras avfärd. Kl. 7 voro de i Malmö och kl. 8 hade vi telegram att resan gått bra, men att Ph. R. varit flygsjuk. Kl. 2 foro vi till Hallwil, där vi sågo hur de inlagda korkmattorna togo sig ut. Kl. 8 kommo vi åter. Gyn von M. var särskilt glad över färden.

D. 3 juli, tisdag. På morgonen kom en gubbe från Niederhallwil och ville ha pengar av Gyn till en kyrkogård. Oförskämt! I synnerhet som han förut fått nej från Stockholm. Kl. 12 reste Gyn von Mülinen så nu äro Gyn och jag ensamma. 32° C. och tryckande. Gyn von Eckermann tele-

graferat att i Södermanland är kallt och blåsigt.

D. 4 juli, onsdag. Kl. 10 kom, som överenskommet var, Herr Hürzeler på besök. Han hade 1904 hjälpt Gru vid Hallwilerarkivets ordnande. Gru och jag i bodar en stund, eljest ha vi sloat i trädgården och på rummen. Efter middagen kom Professor Hess. Vi åta alla måltider ute på terassen.

D. 5 juli torsdag. På f.m. voro vi ett ögonblick i museet och försökte fåfängt träffa Professor Lehman. Kl. 3 foro vi 4 med bil omkring Zugersee till Luzern, gingo där de båda broarna fram och åter, åkte litet omkring i staden samt närmaste vägen hem. En skön dag och en skön färd.
D. 6 juli, fredag. Vi suttit i hotellet hela dagen, utom de två gångerna vi varit i museet för att träffa Pr. Lehman och Herr Frei. På hotellet vimlar det av amerikanska läkare och deras fruar.
D. 7 juli, lördag. Vi suttit inne på rummen hela dagen. Ute 18° à 19° C., så vi tyckte att det var kallt.
D. 8 juli, söndag. Kl. 1 foro vi 4 med bil till Luzern för att se på Internationaler Concours Hippique. Vi voro där i 3 1/2 tim. och det var intressant att se de vackra hästarna. Bland

ryttarinnorna voro Fru Hasselbalch född Plessen samt Fru Schwarzenbach född Wille. Vi kommo åter till Zürich kl. 7, åto som vanligt middag kl. 8 ute på terassen samt njöto av musiken och den ljumma sommarkvällen.
D. 9 juli, måndag. Kl. ½11 foro vi och Blum till Hallwil, där Gru ville se de 6 stolparna som voro färdiga. Gru var nöjd med dem och kordongerna. Gingo sedan runt i de båda slotten och åkte sedan till Brestenberg. Doktor Sturzer var där och kom fram och hälsade på Gru. Han är hovherre hos Prins Christophe av Grekland och har därigenom kommit i beröring med Drottning Victoria som har hyrt Prins Christophes villa i Rom. Då Gru haft en pratstund med Häusermann foro vi så åter till Zürich. Efter middagen kom Dr. Chiodera, som förut skrivit att alla hans uppdrag voro klara. Han ville nu endast hälsa på Gru. Efter en stund kom Pr. Hess som ville tala med Gru om Chiodera, vilket nu icke gick för sig. Efter ytterligare en stund kom Dr. Brun som ville tala med Gru om Mülinenarkivet. Alltså hade Gru 3 herrar omkring sig den sista kvällen i Zürich. Vi kommo sent i säng.
D. 10 juli, tisdag. På f.m. kom Pr. Hess för att ostört få tala med Gru om Chiodera och Grus pengar i Schmidtska processen. Sedan foro vi till Museet, voro en stund i Hallwilerrummet samt sade

adjö till Herr Frei. Kl. 2 foro vi från Bern av bar och Gyru lämnade efter sig en massa storbelåtna människor, tack vare de frikostiga dricksPengarna. Foro med tåget till Basel, där vi stannade ett par tim. i Schweizerhof och togo så nattåget till Hamburg.

D. 11 juli, onsdag. Gyru hade en sömnlös natt på tåget. Anlände till Hamburg kl. 8 och togo in på Vier Jahreszeiten. Efter en vilsam f.m. foro vi till Erika Heyn-Finzow och var återseendets glädje stor. Hon och hennes man Tugunis Heyn kommo till middagen på hotellet.

D. 12 juli, torsdag. Kl. ½1 togo vi en bil och foro runt Alster och sågo alla runt därom liggande villorna, av vilka många nu äro till salu. Kl. ½5 foro vi till flygplatsen för att se på den och se del maskiner. Därifrån till Hagenbeck, där vi sutto på en bänk i skuggan ungefär en tim. och njöto av musiken. Kommo sedan lagom till hotellet för att med Erika Heyn äta middag. Fruktansvärt hett och tryckande.

D. 13 juli, fredag. Då Gyru och jag på f.m. sutto på hotellet kom Erika Heyn för att hälsa på oss. Hon stannade över lunchen. Kl. 5 foro Gyru, A., P. och jag i 1½ tim. omkring i staden. Till middagen kommo åter Heyns, och kl. 10, då de gingo, sade vi riktigt adjö. Åter en förfärligt het

dag. 32° C. och i Sverige är det novemberväder.

D. 14 juli, lördag. Reste med tåget kl. 9 från Hamburg till Sassnitz, där Fräulein Anne-Marie Kampe mötte för att följa med till Hildesborg. Hade en bra överfart. Måste byta tåg i Trelleborg och kommo till Malmö kl. 1/2 10. Gm, Fr. Kampe och jag åkte med bilen till Hildesborg medan A. och P. fortsatte med tåget till Stockholm.

Resa till Schweiz 1929.
Grevinnan W. von Hallwyl, Anderson, Petterson och jag.

D. 17 juni, måndag. Kl. 9.25 e.m. reste Grn, A. P. och jag från Stockholm. Grevinnan och Erik von Geijer följde med tåget till Eslöf. De hade varit i Stockholm några dagar för att hälsa på Grn. Erik är nyss hemkommen från en längre tids vistelse i Lausanne och reser d. 1 juli till England. Vid stationen voro Roosvals och Fröknarna Westman och Berglöf.
D. 18 juni, tisdag. Sovit gott i de utmärkta svenska bäddarna och kommo på morgonen till Trelleborg och hade sedan en bra överfärt. I Bergen mötte Fräulein Anne-Marie Kempe och följde med till Stralsund. Kl. 8.10 e.m. voro vi i Hamburg, där Heyns mötte. Bo på Vier Jahreszeiten.
D. 19 juni, onsdag. Erika Heyn till lunch. Grn och jag i Museum für Kunst und Gewerbe och besökte även chefen där. Sedan hos Erika för att prata och se hennes rara Gisela. Heyns voro sedan på hotellet till middagen och vi reste kl. 9 e.m. från Hamburg.
D. 20 juni torsdag. Kl. 12 i Basel, Schweizerhof. Gingo så i Kunsthalle för att titta på alla

Holbein och Böcklin. Sedan i Historisches Museum och besök hos Fru Frei-Häuptli: Hon var ej hemma, men kom senare till hotellet. Kl. 6.30 e.m. reste vi från Basel och voro i Zürich 7.55 e.m. På den sträckan blev Gru dålig; fick ett njurstensanfall och medan tåget stod i Brugg gav jag henne en pantoponspruta, så att plågorna voro över, då vi kommo fram till Zürich. Bo naturligtvis på Baur au lac, där Gru blev alldeles särskilt väl mottagen.

D. 21 juni, fredag. Gru suttit på rummet hela dagen, utom till middagen, som vi åt på terassen. Varmt och skönt.
D. 22 juni, lördag. Foro kl. 1/2 11 till Landesmuseum, där Gru träffade Frei och Violet samt senare Brun. Efter lunch voro vi hos Grieder, där Gru köpte siden och jag beställde en klänning.
D. 23 juni, söndag. Vi suttit på rummen och i trädgården hela dagen och slöat. Gru fått telegram från och skickat till Roosvals och Eckermanns.
D. 24 juni, måndag. Kl. 1/2 11 foro vi med bil till Bruderberg, därifrån till Birweil, Gerichtsplatz och Galgenhügel. Sedan till de 4 lindarna och slottet, där Gru var nöjd med korkmattorna hon låtit lägga

m. Sedan åter till Brestenberg och jag badade i Hallwilersjön. Häussermann talade med Gen om att bilda bolag för att kunna återvidga Brestenberg, men Gen avrådde honom på det bestämdaste. (Hade han hoppats på Gens hjälp, månne?) Kommo åter till Zürich kl. ½9. e.m.

D. 25 juni, tisdag. Varit 2 ggr. i Landesmuseum och Gen talat med Professor Lehman. I morse 11°C. och i kväll 14°, men trots det kunna vi äta alla måltider på terassen. Den är väl ombonad med väggar och dörrar av glas.

D. 26 juni, onsdag. 2 ggr. i museet. Grevinnan Roosvals relief är nu välbehållen framkommen. A. arbetar med att göra tavelglasen rena på insidan. Gen viler sig bra och vistelsen gör honom gott.

D. 27 juni, torsdag. Kl. 8 ringde Fru Blanca Ritz och hennes man och ville besöka Gen. De blevo bjudna och kommo till middagen. Likaså kom Grevinnan T. von Mülinen, som är bjuden att stanna några dagar. Alltså blevo vi ett sällskap på 5 personer till middagen. Herr och Fru Ritz reste kl. 11 e.m.

D. 28 juni, fredag. I museet och hos Grieder; ejfest absolut ingenting. Vackert väder och någorlunda varmt.

D. 29 juni, lördag. 1 gång i museet. Major och Fru Frisk - Müllinen kommo i e.m. hit och de voro med oss andra på Seenachtfesten. Hade trevligt och kommo i säng först kl. ½1. Strålande väder hela dagen utom naturligtvis på kvällen. Så fort en fest skall gå av stapeln i Zürich så blir det regn.

D. 30 juni, söndag. Gm var med Frisks i museet. De reste på e.m. åter till Bern. De unga Müllinens kommo till te och stannade över middagen. Vi 3 (Gm, Gm.v. Müllinen och jag) satte på kvällen ute och njöto.

D. 1 juli måndag. Gm v. Müllinen tog tåget till Baden, Gm, P. A. och jag bilade kl. ½11 till Brestenberg. Pratade en stund med Häussermann, som berättade att han i går förlovat sig. Efter lunch gingo vi ner till sjön för att ro, men Gm vågade icke, ty det var något blåsigt. Ja så knogade vi uppför backen igen, tog i stället bilen till Slottet, där vi gingo en stund i parken och en del av slottet. Bilade åter till Brestenberg, där vi drucko te på terrassen. Så togo vi adjö till Häussermann och foro iväg, men efter en 10 min. färd ångrade Gm sig och vi återvände till Brestenberg, gingo ner till sjön, som betydligt lugnat sig samt rodde till Hallwil. Då vi även rott runt slottet gingo vi in på gården och

sedan bilade vi verkligen på allvar därifrån och
kommo till Zürich vid 7-tiden. Då gingo vi upp
på rummet för att göra oss i ordning och foro så
till von Mülinens i Baden, Schlössli Ennetbaden,
där vi med Gen von Mülinen voro bjudna på middag.
Sutto hos dem till över kl. 10 då vi 3 foro åter
till Zürich.
D. 2 juli, tisdag. Kl. 12 reste Gen. Gen von Mülinen,
A. P. och jag med tåget till Bern. Genast vid
framkomsten kl. 2 foro vi 3 till Fricks för att se
på hennes 2 barn samt på våningen. Sedan
foro Gen, A. P. och jag till Staatsarchiv i
Rådhuset, så att A. och P. skulle få se
Hallwilsarkivet. Så till Bellevue-Bernerhof
för att, som överenskommet var, där träffa
herr von Fischer. Då han gick kl. 4 togo vi en
bil och sågo på följande: Bärengrube, Kram-
gasse och särskilt n:o 19, Glockenthurm, Münster-
platz med Terasse, Schänzli, die Enge, där
Gen von Mülinen och Fru Frick voro med 11 barn,
som skulle roas. Sist till kleine Schänzli;
där vi släppte bilen och gingo Bundesterasse
fram till hotellet. Där väntade vi i 3/4 tim.
tills Gen von Mülinen och Fricks kl. 7 kommo
för att äta middag med oss. Vi sutto på terassen,
varifrån vi hade en storartad utsikt över Alperna
som visade sig i all sin glans. Kl. 1/2 9 reste
Gen, A. P. och jag med tåget till Zürich, dit vi

kommo kl. 11. Portarna till hotellträdgården öppnas för ingen annans bil än Grens. Varm och skön och vacker dag.

D. 3 juli; onsdag. Kl. 1/2 1 foro vi med den vanliga bilen till Brestenberg, där vi som alltid åto forellen till lunchen. Åkte var till Hallwil, gingo en stund i trädgården samt slottet. Kommo åter till ~~slottet~~ Zürich kl. 5. Då vi åkte upp till Dolder, där vi drucko te och beundrade den underbara utsikten. En skön dag, om också väl varmt. 30° C.

D. 4 juli, torsdag. Kl. 1/2 1 kom egyptiska kungen Fuad med stab till Zürich och luncherade i Baur au lac. På kvällen stor amerikansk fest. Vi varit i Hallwil och medan vi voro där och i Brestenberg hade vi en hagelskur, störtregn och åska! Gren och jag gått Bahnhofstrasse upp och voro sedan med A. och P. hos Grieder.

D. 5 juli, fredag. Då vi suttit både länge och väl utanför hotellet och haft långtråkigt tog Gren bilen och gjorde en tur omkring i staden. Gre von Muilinen kom kl. 8 e.m. och Professor Hess satt en stund hos oss på kvällen. Kvalmigt och varmt hela dagen.

D. 6 juli, lördag. Det enda vi företagit oss var att en gång fara till museet. Ösregn och kyla.

D. 7 juli, söndag. Vi alla foro med 12-tåget till Bern för att se på Historisches Museum och Zeitglocken-thurm kl. 3. Fricks med barn kommo till Schweizerhof och stannade hos oss till tåget gick kl. 5.30. Gun och Millinen stannade i Bern. Öregn och 13° C.

D. 8 juli, måndag. På morgonen i museet, där Gun Roosvals relief med glaskupa iordninggjordes. Kl. 1/21 foro vi till Brestenberg och sedan till Hallwil. Vi gingo först i parken och sedan genom båda slotten riktigt grundligt, sade adjö till Widmer (slottsvakten) och hans fru, som fingo 200 fr. var. Sedan åter till Brestenberg, för att där säga adjö. Häusser-mann ämnar med sin fru komma till Sverige i höst.

D. 9 juli, tisdag. Voro på f.m. i museet, sade adjö till herr Frei samt gav dricks till flera där. Att se städerskans stora glädje över pengarna var rörande. Reste från Baur au lac kl. 2 och togo tåget till Basel, där vi stannade ett par tim. och foro så med nattåget norrut.

D. 10 juli, onsdag. På morgonen i Berlin, åto frukost i ~~Berlin~~ Bristol hotell, dagtåg från Berlin. Hade en bra kupé hela vägen, även på färjan. I Malmö var Lindqvist och Eskil och hämtade med bilen och så voro Gun

och jag kl. 1/2 11 e.m. på Hildesborg medan A. och P. fortsatte till Stockholm.

